

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 4 coroane.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la **biroul administrației**, (strada Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani, a treia-oraă 10 bani.

Iubiți și stimați cetitori!

Iubiți țărani, meseriași și negustori români!

Credem a vă fi cunoscut tuturor, cari cetiți aceasta foaie, că încetând de-a mai eși marea foaie „Tribuna“, institutul „Tipografia“ a fost silit în înțeleșul legilor să licuideze, sau cum se mai zice, să vînză ce are și să plătească pretensiunile, cu alte cuvinte să se limpezească.

În modul acesta tipografia și „FOAIA POPORULUI“ a trecut în proprietatea dlui Iosif Marschall și a subscrișului, amîndoi fiind de mulți ani în serviciul institutului „Tipografia“ și astfel lucrînd de mult timp și fără preget pentru înaintarea și binele poporului românesc, — anume Marschall ca conducător tehnic al tipografiei, ear' subscrișul ca redactor al „Foi Poporului“ și al „Tribunei“.

Tipografia deci va rămînea aceeaș, ce a fost și până acum, o întreprindere națională românească, care va sta, ca și în trecut cu plăcere la dispoziția publicului românesc. Asemenea și foaia.

„FOAIA POPORULUI“ a fost întemeiată acum zece ani trecuți pentru luminarea poporului românesc și spre a lupta pentru interesele lui. În zece ani ea și-a împlinit cu scumpătate chemarea și va rămînea și în viitor credincioasă acestei chemări: a lucra și a lupta pentru țăranul român, pentru meseriașul și neguțătorul român, povățuindu-'i în toate daraverile vieții, luminîndu-'i și nisuindu-se a-'i ferî de rele.

Ea va lucra numai și numai pentru aceste două clase ale poporului nostru, pentru țăran, talpa țării, temelia ființei noastre și pentru clasa de mijloc, o altă putere, fără de care un popor nu poate exista.

„Foaia Poporului“ întră în casa țăranului, meseriașului și neguțătorului nostru, ca o pretină sinceră și binevoitoare, care numai bine îi poate aduce. Este rugat deci iubitul nostru popor și on. inteligență dela țeară a o primî în casa sa cu încredere și cu aceeaș bunăvoință, cu care ea se interesează de tot ce privește înaintarea, binele și fericirea poporului românesc.

Silvestru Moldovan.

FOIȚA.

O carte nouă.

Sub modestul titlu: »Discursuri, Autonomia bisericească, Diverse« canonicul din Blaj, dl Dr. Aug. Bună a scos de sub tipar un op nou, care cuprinde, ca și celelalte lucrări atât de apreciate ale dînsului, pagini de un deosebit interes pentru istoria culturii noastre, mai ales din veacul abia trecut.

În partea I. »Discursuri« (pag 3—142) ni-se oforă zece cuvîntări funebrele și 2 biografii. Marele talent oratoric al autorului e folosit aici nu pentru de-a lne da numai o serie din frumoasele figuri ale oratoriei creștine, ci pentru de-a presenta în cuvinte, cari ne mișcă sufletul, vieța plină de activitate nobilă pentru biserică și națiune a 11 bărbați. Înaintea ochilor noștri apare figura lui Iacob Murășanu, a lui George Barițiu, a baronului Urs, a luptătorului național Dr. Ioan

Rațiu ș a. Activitatea acestora a fost a biserice și a națiunii lor, de aceea biografia acestora constituie pagini frumoase din istoria noastră.

În partea a II. »Autonomia bisericească« (pag. 143—492) de o gravă actualitate pentru biserica română unită mijlocit însă și pentru biserica soră neunită, es-hauriează în primii patru articoli chestiunea gimnasiilor noastre naționale în privința autonomiei lor, periclitare de curentul șovinist al zilei. De un deosebit interes e studiul propriu asupra autonomiei (pag. 282—492) Cu temeinicia, care caracterizează pe istoricul din chilia ferită de nimicurile vieții de toate zilele ni se espune pe baza tuturor isoarelor cunoscutre până acum, istoria autonomiei bisericei române din timpurile cele mai vechi până astăzi. Un studiu de drept bisericesc, temeinic, prezentat cu căldură în haina frumoasă a modului de espunere, care ne-a captivat și în celelalte opuri numeroase ale autorului, trebuie să intereseze nu numai pe preot, ci pe ori-ce Român inteligent, care ur-

mărește desvoltarea luptelor noastre naționale.

În partea a III. »Diverse« (493—522) sînt reproduși șase articoli din »Unirea« cari se ocupă mai ales cu chestiuni culturale.

Dacă vieța e luptă, apoi opul acesta nou, precum și celelalte ale autorului (Episc. Ioan Inoc. Micu, Vechile episcopii românești Episcopii P. P. Aron și Dionisiu Novacovici etc.) nu e permis să lipsească din bibliotecile noastre. Preot ori mirean inteligent, dela sat sau dela oraș, fiecare află în ele arme sigure în lupta pentru biserică și poporul seu.

Opul de X. și 522 pag. costă 5 cor. și se poate procura dela autor. I.

Poezii populare.

(Comitatul Hunedoara)

Frunză verde tîmăiță

Cine trece pe uliță?

— Trece-un car cu șase junci

Încărcat cu buze dulci;

Trece-un car cu șase boi

Încărcat cu buze moi.

Despre starea noastră.

VI.

Cu articolul de azi încheiăm șirul articolelor despre starea noastră.

Din cele scrise până aci cetitorii s'au putut încredința, că în stările noastre sociale avem lipsă neîncunjurată de a ne întemeia o puternică clasă de mijloc, clasa meseriașilor și a comerțanților.

În numărul din urmă între altele am zis, că în privința aceasta trebuie să luăm pildă dela alte popoare. Popoarele, cu cari locuim împreună, cum sânt Sașii, Maghiarii, Șvabii etc. îmbrățoșează cu drag carierele de meseriași și negustori și și au pe la sate și cu deosebire la orașe foarte mulți meseriași și negustori, cari trăiesc și mulți se îmbogățesc chiar și de pe spatele noastre.

Dar' se mai aducem un alt exemplu dela un popor mai cult ca noi toți. Este poporul englez (angliuș). Aristocrația, adică familiile cele mai fruntașe din Londra și alte orașe, își dau adese-ori câte un băiat la negustorie. Dacă o familie angliușă boierească are mai mulți feciori, pe unul îl lasă la școli înalte, făcându-se din el deregător și slujind statul; altul se face soldat, ear' al treilea sau al patrulea se face negustor. Astfel în Londra, în partea cea mai fruntașă a orașului (City) se află multe firme negustorești, purtând numele de familie a celor mai ilustre familii engleze.

Ei, dacă vedem astfel de pilde bune la alte popoare, trebuie să le urmăm și noi.

În privința aceasta inteligența noastră dela sate, preoții, notarii, învățătorii etc. trebuie să arete exemplu. Să-și dea și ei fii la meserii sau negustorie, mai cu seamă pe aceia, cari arată puțină înclinare pentru carte și mai multă pentru carierele practice. Căci una trebuie să ne-o însemnăm bine: e de o mie de ori mai bine a avea un fecior ca meseriaș sau negustor harnic, câștigându-și stare, decât a avea unul scos cu chiu cu vai prin școale și în urmă ajuns domnuț slab, luptându-se

Frunză verde de-ai de spine
Pagubă mândro de tine,
Și de țeara jumătate
Că ești gârbovă de spate,
Și ești strimbă de spinare
Ca cârligu la căldare.
Știi tu mândro cum erai
Când cu mine te iubiai? —
Cum umb' i din mână-n mână
Ca cârligu la fântână;
Da de când iubești pe altu
Nu te joacă nice dracu
De n'ar fi mândra frumoasă
N ar fi fete mănioase,
Da mândruța-i ca o stea
Fetele n'o pot vedea
Nici pe mine pentru ea.
Ce folos de tine dragă
Că ești albă și spălată
Și trăiești tot supărată?
Io mis negru și urit
Și trăiesc tot libovit.

Culese de Emil V. Degau.

toată vieța cu lipsă și blăstămându-se pe sine, că nu s'a făcut mai bine meseriaș sau negustor.

O altă datorință avem apoi a sprinjini din toate puterile pe meseriași și comerțanții noștri, numai pe ai noștri, dar' despre aceasta ne vom lua prilej a vorbi de alte ori.

Acum de încheiere voim a mai declara următoarele:

Noi toți cari scriem și sântem grupați în jurul «Foaiiei Poporului» sântem încredințați de lipsa mare a clasei de mijloc. Știm, că ea trebuie întemeiată și de aceea vom lupta din toate puterile, și în toate direcțiunile pentru meseriași și negustori, pentru înmulțirea lor și pentru prosperarea celor pe cari îi avem azi.

»Foaia Poporului« a luptat în trecut mai mult pentru țărani și mai puțin pentru meseriași și negustori. Ea va continua tot așa pentru țărani, pentru oamenii plugari, dar' va lucra în acelaș timp și pentru interesele meseriașilor și negustorilor, știind, că după puterile sale în acest mod face bine poporului românesc.

Cu Dzeu înainte!

Silvestru Moldovan.

Cehii și obstrucția. Deputatul ceh Brdlic a spus în darea de seamă ținută înaintea alegătorilor lui, că deputații cehi nu vor permite în parlamentul austriac nici o pertractare, până când nu se vor îndeplini cererile Cehilor în privința introducerii limbii cehe ca limbă oficială în Bohemia întregă și în privința creării unei universități cehe — a doua — în Brünn. Ei nu vor lăsa să se pertracteze nici pactul cu Ungaria.

Domnitorul nostru și regele Carol. O foaie franceză are știre din Viena că regele României Carol va avea o întâlnire în vara aceasta cu împăratul-rege al nostru. Să zice, că întâlnirea va avea loc la scâlzile dela Gastein.

Din dietă. În dieta ungurească merge strună înainte împotrivirea kossuthiștilor, acum contra noului minister, alcătuit de Khuen-Héderváry. Ba acum unii deputați se par a fi și mai înverșunați. La o întrunire convocată de deputatul Orázi, Barabás, vre-o 31 de deputați au declarat, că vor duce lupta înainte pentru limba ungurească în armată și pentru insignii etc. Ce sfârșit va avea această luptă, nu se poate ști.

Între multa gălăgie din dietă s'a ivit și o rază lucitoare. În una din ședințele trecute a vorbit deputatul românesc dl Dr. Aurel Vlad, ales de curând în Dobra. În o frumoasă și temeinică vorbire, tinărul deputat a arătat unele nedreptăți de ale ocârmuirii și a cerut ducerea în deplinire a legii de naționalități.

Noii episcopi.

Cum știut este în biserica gr.-cat. română au fost numiți de curând de către Maiestatea Sa Împăratul și Regele nostru doi episcopi în două diecese.

II. Sa Dr. *Demetriu Radu*, episcop al Lugojului a fost mutat în scaunul vacant al episcopiei gr.-cat. de Orade, ear' în locul lui a fost numit de episcop al Lugojului II. Sa Dr. *Vasile Hossu*.

Cele două diecese și peste tot biserica gr.-cat. română poate fi veselă și fericită pentru aceste numiri, fiind cei doi episcopi unii din cei mai destoinici fruntași ai clerului și fii devotați ai bisericii și națiunii române, dela cari mult spor și înaintare vor avea diecesele și mult bine clerul și credincioșii, încredințați păstoririi lor.

Fiind, cum am zis, numările făcute și întărite de Inaltul Cap al bisericii catolice, de Papa Leo XIII lea, urmează ca cei doi vrednici episcopi să fie introdusi în scaunele lor.

II. Sa dl Dr. Dem. Radu în vederea strămutării Sale la Orade, prin un lung și preafrunos circular își ia rămas bun dela clerul și credincioșii dieceei Lugojului, îndemnându-i cu dulci cuvinte părintești a ținea cu tărie la credința strămoșească și la cultivarea virtuților creștinești.

Introducerea solemnă în sceunul episcopesc va fi în 2 Aug. c. în Orade ceea-ce se face cunoscut prin un circular al vicarului capitular din Orade.

Introducerea noului episcop de Lugoj, a II. Sale Dr. *Vasile Hossu* era să se facă Dumineca trecută, dar' nesusosind pe atunci întărirea din Roma, s'a amânat pe 26 Iulie c. când introducerea se va face fără mari ceremonii.

Trăească la mulți ani vrednicii bărbați fruntași ai noștri!

Pe pragul morții.

Papa Leo XIII. în agonie.

Sunt două săptămâni trecute de când Inaltul Cap al bisericii catolice, Papa Leo XIII-lea a căzut greu bolnav și cum s'ar zice, stă cu un picior în groapă.

Sanctitatea Sa e în vârstă înaintată, de 94 ani și în timpul din urmă i-au slăbit mult puterile. Cu toate aceste lumea catolică și chiar necatolică așteaptă cu neliniște și îngrijorare știrile din Roma despre starea Papei, de oare-ce bătrânul prelat a fost om foarte deștept și destoinic, care a ridicat mult vaza bisericii și a întărit credința creștină.

De aceea vedem, că la Vatican sosesc zilnic mii și mii de telegrame, în cari se întreabă despre starea Papei. Între trimițătorii de telegrame este d. e. împăratul Germaniei, Sultanul turcesc ș. a.

Între aceste înaltul prelat suferă grele chinuri, de oare-ce puterile-i trupești resistă cu tărie coasei morții. Doctorii au făcut și fac totul pentru a amâna tristul sfârșit, dar' silințele lor se ved a fi zădarnice, căci împotriva morții leac nu este. Până mai zilele trecute se credea și unii nădăduiau, că Papa se va tămădui, de oare-ce boala se întoarsese ceva spre bine. Dar' telegramele sosite mai nou vestesc, că sfârșitul e aproape. E vorba poate numai de o zi sau chiar de câteva ciasuri când lumea catolică se va îmbrăca în haine de jele pentru pierderea Capului bisericii, ear' scaunul papal va deveni vacant.

În nrul nostru de azi dăm portretul Papei, care este pe pragul morții.

DIN LUME.

Săptămâna aceasta s'a arătat o li-niște oare-care în lumea mare, cu pri-vire la mișcările politice. Eată unele știri despre starea lucrurilor :

Macedonia.

Foile engleze aduc de luni de zile în mai fiecare număr știri despre cru-zimi turcești, cari îți sburlesc părul. Ele o fac aceasta mai ales, ca să hî-dere, doară se face eară vr'un războiu. între unele state, ca apoi Anglia încă să-și capete partea din pradă, fără să fi mișcat un deget. Cine face cruzimi în Macedonia ne arată o foaie, care apare tocmai în Sofia, capitala Bulgariei. Ea zice: 4 Bulgari fugiți din Macedonia în Bulgaria au trecut în 15 Iunie eară în Macedonia. Trei dintre ei s'au apropiat tiptil de un sat turcesc și au pus în trei capete ale satului câte o bombă. La un semn dat, bombele au explodat, Bulgarul al patrilea, îmbrăcat în uniformă de soldat turc, a alergat în sat strigând în gura mare, că vin cete de Bulgari. Bieții săteni, cuprinși de groază, au alergat cu mic cu mare să scape. În învălmășala aceasta Bulgarii au aprins câ-teva case și au ucis 48 bărbați, femei și copii. Apoi au fugit, dar' nu spre granița bulgară, ci la țermul mării, unde îi aștepta o lun-tre, cu care au trecut la malul bulgar.

Să n'țelege, că un popor, care luptă pentru libertate omorând femei și copii, nu merită nici o milă. Incordarea între Bulgaria și Turcia pare a se mai slăbi, mai ales de când Sultanul a promis să numească și funcționari bulgari în Macedonia.

Asia.

În China pare a se pregăti eară o răscoală. O foaie engleză scrie, că guvernul Statelor-Unite din America a intrat în schimb de vederi cu cel chinez în privința apărării ambasadei americane din Peking. În China au început să se miște boxerii din nou.

Trimisul rus a recomandat civiliștilor din Ninci vang, Port-Arthur și Coreea să părăsească ținuturile acestea. Din Sibiria sosesc în continuu animale de transport în Mangiuria-sudică. Japonzii încă se pregătesc din greu pentru războiul care amenință să izbucnească între Rusia și Japonia.

America.

Războiul civil din Venezuela n'a încetat nici acum. Răsculații au cuprins câteva corăbii și luptă cu energie contra guvernului. Presidentul vrea să cumpere pe comandantii răsculaților. Unui general i-a promis, că-l numește guvernator într'un stat al Venezuelei.

Știri mărunte.

Presidentul Loubet s'a retras din Anglia acasă. El e foarte mulțumit de primirea, ce i-s'a făcut.

Englezii au mâncat bătae în țeara Somalilor (Africa ostică). Acum au adus acolo trupe din India.

În Maroco revoluția continuă. Sultanul nu mai are multă autoritate, căci răsculații au început să prindă și Europeni, pe cari îi duc în munți

Perdere de moși.

(Urmare și fine).

Acum se vedem ce sînt urmările că poporul nostru a pierdut pămîntul seu? Urmările sînt, că aceia, cari 'și-au pierdut moșiile, se fac socialiști; în comune românești se țin mari adunări socialiste.

Cine ar fi cugetat încă înainte cu vre-o câțiva ani, că Românii, cari țin-neau la neamul lor, la limba lor, la legea lor, acum deodată se devină socialiști? Cugetă doară, că prin socialism se vor mîntui de miserie și sărăcie?; tare se înșală, dar' aceasta vor vedea-o mai târziu. Ce folos au, că s'au făcut socialiști? eată ce folos: umblă la adunări, plătesc taxe, au cheltueli și perd ce e mai scump adecă timpul.

Să facă Românii socialiști probă și să întrebe pe un socialist de alt neam, carele de 20 de ani tot socia-

PAPA LEO AL XIII-lea.

list a fost, ce folos a avut că a fost socialist, se vor convinge, că sărac a fost înainte de 20 de ani, când s'a făcut socialist, și sărac e și astăzi.

Bine să-și însemneze Românii, că numai munca cinstită și cumpătul înțelept scutește pe om de miserie și sărăcie.

Perderea averilor mai are ca urmare și aceea, că Românii acum au început a emigra la America. Cine ar fi cugetat, că acest popor, carele de 1900 de ani locuiește pe acest pămînt, acum să-și părăsească vatra părintească, satul în care s'a născut și crescut; până n'a avut avere, n'a știut să și o păzească, acum foamea și sărăcia îl împinge să ia lumea în cap și să se peardă în țeri străine printre neamuri străine.

Numai din comuna Beregeu s'au dus până acum peste 50 de persoane, dar' din epistolele lor, ce scriu acasă, se vede, că nu voesc să moară în Ame-

rica; plătindu-se acolo lucru mai bine, ei zic, că voesc numai să câștige bani, ca să-și poată răscumpăra moșiile pierdute, și eară se întorc acasă; cel puțin vor aduce cu sine învățatură, că acum trebuie omul mult să muncească, și să ducă un cumpăt înțelept, căci altcum se prăpădește.

Intr'un sat aproape de Timișoara fost cândva sat românesc, mai de de mult au început a se așeza Nemți, au cumpărat dela Români căsi și pămînt, acum sînt și în număr și în avere în majoritate; în reprezentanța comunală sînt în mare majoritate; Românii țin și oi; înainte cam de vre-o zece ani, reprezentanța cemunală a hotărît, că nu e permis să pască oile în izlazul comunal. Românii aflându-se asupriți prin aceasta hotărîre, au încercat să și repareze competența lor din izlaz de competența Nemților, și spre acest scop au spesat din banii bisericei 300 de fl. cu advocații, dar' izlazul nu l-au putut separa; banii nici până acum nu i-au întors bisericei, Românii altcum între sine erau în ceartă și procese. Înainte de vre-o câțiva ani, a venit la mine un Român din aceea comună, ca să-i dau sfat, cum să se apere Românii de asupririle Nemților? acestuia i-am zis: mergi acasă și spune Românilor, să fie oameni înțelepți și de omenie, să lucre și să se crușe și să-și rescumpere moșiile pierdute, atunci ei vor fi stăpâni în satul lor.

Acest sfat îl dau acum și celorlalți Români.

Esamene.

Esamene în Voislova și Valea mare.

Esamenul la școala comunală din Voislova și Valea-mare s'a ținut în 18 Iunie st. n. De față au fost 84 elevi și eleve, eară cu ascultători au fost nu numai honorațiunea locală toată, ci și din comunele învecinate.

Esamenul s'a început la 8 oare dimineața cu »Impèrateresc» cântat de toți elevii, după aceea președintele și publicul numeros a fost salutat prin școlarul din classa IV-lea Sebastian Rossert.

Să începe esaminarea din toate obiectele de învățămînt.

Publicul întreg cu senatul școlar de împreună au fost pe deplin îndestuliți, ba chiar încântați de progresul frumos ce s'a văzut și constatat până la finea esamenului, adecă până la 1/2 după am. când dl părinte local Traian Balia prin o vorbire bine întocmită exprimă în numele locuitorilor din comunele amintite și în numele părinților și domnilor adunați din loc și dimprejur recunoștința și mulțumirea cea mai sinceră domnului înv. Alextu Bijan, care în decursul activității sale ca învățător în școală, ca cantor în biserică, și ca om în viața socială a dovedit că stă la culmea chiemării sale precum a stat și înaintea venirii d-sale

aicea, în comuna Corniareva, unde a funcționat 7 ani de-a rândul tot cu aceeași însuflețire și tot cu acest zel, conform atestărilor strălucite câștigate prin meritele d-sale în aceea comună.

Esamenul s'a declarat cu unanimitate de *eminent*, despre care rezultat s'a scris și dlui inspector regesc de școală.

În 1 Iunie st. n., sa ținut esamenul din religie, când trimisul Ven. consistoriu diecesan dl capelan protopresbiteral George Buru, a declarat esamenul de *foarte bun*, gratulând și mulțumind sincer și cu căldură catecheteului înv. Alexiu, Bijan pentru osteneala și silința dată și dovedită prin progresul și răspunsurile plăcute din manualele religioase și prin cântările frumoase bisericesti și naționale.

La finea esamenului dl învățător Al. Bijan a ținut o vorbire pătrunzătoare, în aceea pe lângă multe cuvinte înțelepte a arătat ce însemnătate are școala și creșterea bună. Urmează după-aceea împărțirea celor 10 coroane elevilor sirguincioși și distinși, ce s'au dăruit din partea domnilor și părinților elevilor adunați.

Recunoștința și lauda pentru succesul laudabil se cuvine din partea noastră zelosului domn învățător Alexiu Bijan, care totdeauna a documentat că e conștiu de chemarea sa și că e la înălțimea chemării sale.

Traian Balia,
preot;

Mihail Viștian,
președinte;

Ede Bossert,
membrii;

Micleuș Trandafir
Dimitrie Jampau

D. Humița.

Esamen în Zlaști.

În anul acesta ca în toți anii am luat parte la mai multe esamene de prin comunele din com. Hunedoarei. Chiar a 3 zi de Rosalii eram în orașul romantic Hunedoara când am înțeles dela un om din comuna Zlaști, că chiar în aceea zi după amiază va fi esamenul la școala gr.-or. de acolo. M'am hotărît deci să merg la esamen și fiind comuna Zlaști aproape de orașul Hunedoara în curând am sosit acolo. La școală am aflat pe d-șoara Lucreția Șandru, care tocmai da diferite întrebări băieților și fetițelor. Școala din Zlaști e un edificiu foarte slab și ne corespunzător, o casă închiriată, veche, deși era înfrumusețată cu verdețuri și cu diferite flori totuși se vedea că nu corespunde de-a fi și a se numi școală. În schimb era înfrumusețată cu băieți și băete frumos îmbrăcați și foarte bine discipulați.

Punct 1/2 la 3 ore a sosit dl protopop al Hunedoarei Avram P. Păcurariu, care a fost binevenit de către mulțimea de poporeni, cari veniseră să asculte răspunsurile copiilor lor.

Îndată sa și început esamenul, s'au zis rugăciunile, după aceea a urmat Religia care tot d-șoara învățătoare se vede că a propus-o. Au urmat apoi celelalte obiecte, cum și poesii alese și la înțeles. Esamenul s'a sfârșit cu un dialog frumos executat de 3 fetițe, ear' în fine o vorbire foarte frumoasă adresată către M. on domn protopop și către părinți și preotul local.

Finindu-se esamenul M. On. Domn protopop a ținut o vorbire foarte fru-

moasă, atât către băieții de școală cât și către părinții acelora. Îndemnându-i a ținea atât la religie cât și la naționalitatea lor, dar mai presus de toate să iubească învățătura, la care i-a răspuns preotul de acolo L. Ungur, mulțumindu-i pentru conducerea și învățăturile date.

Dea D-zeu ca d-șoara Lucreția Șandru, care multă trudă și-a dat, pe viitoriu să poată arăta numai atâta sporiu cât a arătat acum.

Un participant.

Esamen în Luncoșoara.

Cu plăcere am onoare a vă scrie că esamenul la școala rom. gr.-or. din Luncoșoara (Bihor) s'a ținut în 4 Iunie n. a. c. sub conducerea domnului Teodor Filip inspect. școlar, fiind de față un număr public ascultător din comună și jur și învățători. Precum din alți ani așa și acum școlarii au făcut un progres strălucit, răspundeau din toate studiile foarte bine, ear' la sfârșit au cântat cântece naționale și bis. de ai fi voit să-i tot ascuți. Toți erau bucuroși, părinți și copii în această sărbătoare școlară. Aceste numai cinste și laudă aduc vrednicului înv. Petru Cipou, ca unui bun educător, care în școală și afară de școală și-a știut împlini conștincios chemarea sublimă la care s'a angajat. Să avem mulți astfel de învățători.

SCRISORI.

Petrecere frumoasă.

Mediaș, Iulie 1903.

Foaia ungurească „Nagykükülő“ din Sighișoara într'unul din numerii sei din zilele acestea s'a apucat să laude petrecerea românească din Mediaș, împreună cu teatru și concert, ce s'a ținut a doua zi de Rosalii noastre. Ne cade bine nouă, când dat ne este ca între multele necasuri de tot felul în care suntem ferecați să ni-se mai dea și acest privilegiu, ca străinul și încă Ungurul să ne laude, pentru fapte românești. Un succes deplin, o reușită mare trebuie să fie sfârșitul muncii noastre. În fine s'a făcut. »Prologul« de Ios. Vulcan, jucat de domni învățători: Ilie Tarna, Ioan Axente și Michail Tatar a succes foarte frumos. Domnia-lor au dat dovadă că-s buni cultivatori ai limbii noastre și că toate felicitările ce-au primit atunci și după aceea, le-au meritat cu dreptul. După acest prolog s'a jucat piesa dramatică în patru acte »Paza maicii sfinte«, Totul ce-am zis la piesa colegilor mei. mă simțesc în drept să zic și aici, ba încă cred mai mult, căci actorii toți au fost Români țărani, băieți și fete, cari nici odată păpă acuma n'au mai jucat pe bină românească. De-acolo dela plug, obosiți de munca zilei, uitând de doinele cu dor, în fiecare seară avutu-i-am la mine, la probele din școală. Și mă simțesc foarte fericit, când după încheierea anului pot să public astăzi numele iubitorilor mei diletanți, coriști și călușeri. Iată-i dară: Maria Fodor, Ana Dăian, Fimia Porea, Maria Moldovan, Fira Coman, Fimia Fodor, M. Nilca, M. Gogozan, M. Bâr-

san, A. Veza, M. Musteța, M. Togan, M. Șomfăleau; M. Băgăcean; M. Ganea, L. Dăian, M. Dăian; — Ioan Păcurar, Dancu, Șomfălean, V. Fodor, Cătana, Roman, Ganea, G. Fodor, Ilea, Togan, Hora, Coman, Șandru, Filip, Musteța și G. Blăjan.

Și când scriu aceste nume și îmi aduc aminte de succesul nostru, îmi vin în minte vorbele iubitorului nostru poet V. Alexandri:

Pas dar! pas tot înainte, timpul vechiu din nou zorește,
Viitorul României dat'a muguri ce n'colțește!
O copii! de voi sunt mândru, simt acea mândrie mare
Care crește cu mărirea unui neam în deșteptare,
'Mi-am văzut visul cu ochii, de-acum pot să mor

[ferice

Astăzi lumea ne cunoaște: Român zice, viteaz zice.

Atâta despre moralul petrecerii. Materialul încă a fost bun și-l pot arăta în următoarele:

Întrate au fost 170 cor., din care substrăgându-se spesele de 120 cor. a rămas un venit curat de 50 cor., cari bani sau adaus la fondul reuniunii române de cântări dela biserica gr.-cat. din Mediaș, pentru regularea podului de cântări din aceasta biserică. Suprasolviri marinimoase s'au făcut dela bunul și sprijinitorul nostru șef P. O. Domn Ioan Moldovan, protopop gr.-cat. 2 cor.; Ioan Mărian, preot în Velț 1 cor.; Ioan Bâdea, notar în Cerghidul-mare 4 cor.; Aurel Decei, notar în Gurariului 3 cor.; Atanasiu Popoviciu, comerciant 2 cor.; Dr. Dionisiu Roman 2 cor. și Mihailă Popoviciu 1 cor.

Mulțumind tuturor pentru iubirea dovedită cu acest privilegiu și sprijinul moral și material, chiar și în timp ploios, cum nencredința am fost s'avem, rog pe toți ca și în timpurile ce-or urma să nu ne dea uitării.

Isidor Dopp,
inv gr.-cat.

Adunări învățătorești.

— Convocare. —

Reuniunea învățătorilor gr.-cat. din Arhidiaconatul părților Sătmărene, aparț. diecesei Oradane își va ține adunarea generală anuală la 6 Aug. st. n. a. c. la 9 ore din zi în comuna Vezend.

Membrii ordinari ai reuniunii să notifice presidiului scusele pentru eventuala lor absență: precum și doritorii de a diserta cu ocaziunea adunării, lucrările să le trimită la presidiu cu opt zile înainte.

Din program amintim:

Cetirea raportului anual al comitetului. Alegerea comisiunilor și anume: a) comisiunea candidatoare; b) pentru înscrierea membrilor noi; c) pentru primirea taxelor și ofrandelor; d) pentru scontrarea casei; e) pentru criticarea propunerilor de probă; f) pentru cernerea propunerilor diverse.

Cassarul va ceti registrul restanțierilor și referitor la acestia adunarea generală va decide.

Împărțirea stipendiilor de 20 coroane. Defigerea locului și al timpului adunării generale proxime.

Raportul comisiunilor.

Cetirea disertațiilor aprobate prin comisiunea respectivă.

Împărțirea diplomelor la membrii noi. Propuneri diverse.

Dr. Felician Bran, **Ioan Irimiașiu,**
președinte, archidiacon. notar.

PARTEA ECONOMICĂ.

Imblătitul.

Dacă secerișul este așteptat de câtră econom cu multă nerăbdare; dacă acela a fost bun și bucatele au ajuns bine uscate la casa economului sub șoproanele bine acoperite: apoi cu atâta mai vârtos e așteptat imblătitul, ca să se poată afla cu acuratețea: »cât lasă grăul și celelalte bucate în estan?»

Până-când bucatele strinse sunt încă tot în paie, nu se prea poate zice, că sunt »gata» și nu mai au lipsă de nici un lucru. Numai după-ce le-am și imblătit și le-am așezat de ispravă în coșuri sau hămbare, suntem mai siguri de ele, pentru-că acolo afară de gărgărițe, cari se încuibează une-ori pe ici-colea, nu ni-le mai pot nimici așa de ușor puterile elementare.

La imblătitul bucatelor avem să ne însemnăm trei lucruri mai însemnate și anume timpul când avem să imblătim, locul unde avem să imblătim și modul cum avem să imblătim. Ce se ține de timp, aceea o știe fiecare econom, că imblătitul nu se poate săvârși cum se cade decât pe timp frumos. Pe timp ploios nu este cu sfat a imblăti, de o parte pentru-că apa poate să pătrundă în șira de paie și să ni-le strice, de altă parte, pentru-că se pot uda și călca în picioarele lucrătorilor sumedenie de grăunțe.

Din cauza aceasta, precum și din altele, putem auzi apoi adese-ori din gura economilor noștri, »că de-ar ști economul câte grăunțe 'i-se risipesc și nimicesc, de când le seamănă și până-când le așează în coș, ar sta în cumpănă, că oare să mai samene sau nu!»

Locul unde săvârșește imblătitul este îndeobște aria șurei. Pe timpul imblătitului aceasta încă trebuie să fie bine curățită, ear' pe unde e stricată trebuie lipită cu pământ și circuită cu balegă, dacă cumva nu este podită cu scânduri, pentru ca să nu se amestece grăunțele imblătite cu pământ sau țărână și să nu între prin găurile și crepăturile făcute în decursul anului.

Ariile șurilor pe la cei mai mulți din economii noștri nu sânt destul de mari, ca să se poată încăpea pe acelea atât mașina, cât și grăul imblătit. De aceea, pe timpul imblătitului acelea trebuie mai largite încâtva și afară din șură ca să nu cadă grăunțele în țărână și prin iarbă. Aria făcută dinaintea șurilor încă trebuie mai întâiu curățită de iarbă, ear' după aceea circuită cu pământ lutos și balegă.

Ariile șurilor la economii noștri, pentru aceea au fost făcute până acum așa mici, fiindcă imblătitul se făcea până bine de curând cu imblăciul de mână, pentru care nu se recere atâta loc

Al treilea lucru de căpetenie la imblătit este modul cum se face acela. Imblătitul până mai bine de curând se săvârșea, în lipa mașinilor, cu imblăciul de mână. Dar' imblătitul acesta a avut și are aceea scădere, că de o parte este prea ostenitor, de altă parte e și fără spor, ear' când snopii mai sânt cât de cât și cam jilavi, nici nu se poate imblăti cum se cade, așa că mai rămân destule grăunțe și în paie.

Scăderile imblătitului cu imblăciul le-au delăturat mașinile de imblătit, cari mai la început se învârteau de câtră lucrători, ear' astăzi sânt trase de puterea vitelor sau mânate cu abor și electricitate.

Intre mașinile acestea, pentru micul econom sânt mai bune cele trase de puterea vitelor, cari deși nu aleg grăunțele din pleavă, totuși sânt destul de spornice și nu se recer atâta lucrători, ca la cele de foc.

Mașinile de foc ce e drept că sânt foarte spornice, pentru micul econom ele au și unele scăderi. De o parte pe unde se imblătește în comună, ear' aceasta nu e așezată pe loc șes, transportarea lor dintr'un loc într'altul este împreunată cu mari greutăți, de altă parte nu se prea plătește nici mutatul dintr'un loc într'altul, pentru imblătitul numai de câteva ore. Afară de acestea, când suflă numai ceva vântul mai tare, pot deveni și foarte primejdioase fiindcă ușor se poate și aprinde din ele.

Acestea scăderi s'ar pute delătura încâtva prin aceea, că mașina de foc

să se așeze undeva în câmp și fiecare econom să-și ducă acolo bucatele, ce le are de imblătit. Dar' nici acest metod de imblătit nu este tocmai practic, fiindcă îi sporește lucrul economului și pe lângă aceea își mai și risipește sumedenie de grăunțe, apoi paie, țărnomeata și plevele

Mașina minată cu foc sau electricitate este bună mai cu seamă pentru marii proprietari de pământ, cari imblătesc cu săptămânile, ba unii poate chiar și cu lunile. Pentru micul econom, după-cum am văzut, ea are unele scăderi, de aceea nu se poate întrebuința cu deplin succes.

Precum la imblătitul cu mâna, imblătitorii trebuie să aibă deprinderea de lipsă, ca să știe alege, se felezuească și vânture grăunțele imblătite, așa se recere și dela conducătorii mașinilor, ca aceia să le știe așeza potrivit la fața locului, ca vitele să poată trage fără a se prea opinti și osteni, apoi tabla de deasupra să stee așa de aproape de dobă, după-cum sânt de mari și grăunțele, ce voim a imblăti.

Și tocmai aici se fac cele mai multe greșeli păgubitoare pentru proprietarii, cari au să imblătească, fiindcă conducătorii mașinilor de pe la sate, partea cea mai mare nu au mai nici o pregătire de Doamne-ajută, ci sau că prea strâng tabla lângă dobă și astfel se sdrobesc o parte a grăunțelor prin învârtitul repede al sulului, sau că nu o strâng destul și atunci grăunțele trec în spicele neimblătite, în paie și astfel se face daună însemnată celor ce imblătesc cu asemenea mașini neregulate cum se cade.

Conducătorii mașinilor de foc, având o pregătire mai bună în privința aceasta, săvârșesc mai bine imblătitul și nu se prea pot întempla asemenea daune, decât poate atunci, când aceia nu sânt cu destulă băgare de seamă.

La imblătitul cu mașina trasă de vite, precum și la aceea, care se învârte cu mâna, economul trebuie să mai bage de seamă și la lucrători, și anume: ca aceștia să scuture cât mai bine paie de grăunțe în arie și numai după

Muntele „Cucu“.*)

— Tradițiune populară. —

Intre hotarele Dichtineț și Câmpulungul-rusesc se ridică un munte înalt. Pe el păduri de brazi înalți și drepti ca lumina se schimbă cu mândre plaiuri. Acestui munte locuitorii huțani din apropierea lui îi zic muntele »Cucu».

Numele »Cucu» 'și-l'a primit muntele dela o idilă întemplantă pe coastele lui, care o povestesc huțanii în legănată-le vorbă așa:

Ci-că prin pădurile și plaiurile acestui munte păstia oițele într'o vreme oare-când un chipeș pui de Român. Ochii lui erau ca mura pământului ca întunecul nopții. Era înalt și știu colea, că-l credeai frate drept cu brazii munților.

Intr'o bună zi se întâlni Românașul, pe când trecea cu oile sale peste un părauș, de acele cari coboreau din munți în vreme grasă câte-o lingură de apă limpede ca lacrima și

rece ca ghiata, eară la secetă sânt numai o dungă albă de prundiș, față în față cu 'n chip de față oacheșă și bălăioară de par'că tot se te uii la ea. Și fetișoara își păstia sutișoara de oițe ziua aici pe munte. Seara le coborea la bordeiul din vale. Le închidea peste noapte în strunga păzită de veghitorii dulăi, ca nu cumva lupul sau altă fiară să le răpească. Și dulăii aveau și pricină să fie treji cât îi noptica noapte, că pe aceste locuri pustii erau sumedenii de fel de fel de dihanii, cărora mult le place frageda carne de oaie.

Din întâlnirea din întemplantă a băiețanului cu frumoasa fetișoară se făcu în fiecare zi întâlnire cu voie, eară întâlnirea zice că este soră bună cu dragostea. Și așa fără să știe, se iubiau tinerii ciobănași. Ei erau fericiți, că se întâlneau zi după zi. Nu-și vorbeau ei de dragoste, însă simțiau că dragostea le a cuprins inimile și că dragostea lor va fi nesfârșită.

Intr'o dimineață, după muls, slobozii păstorița ca de obicei oițele pe muntele din

preajmă. Ea porni pe urma lor și ajunse la locul obicinuit de întâlnire.

Turma lui Cucu — așa-l chema pe chipeșul păstor — era aici, eară el nicăiri. Fetișoara se așeză pe moalele mușchii de pe plaiu și prinse să-l aștepte pe păstor. Ea credea, că s'a dus mai în fund în sihlă, ca să aducă ceva vreascuri pentru foc. Așteaptă ce așteaptă și văzând, că păstorul nu mai vine crezând că el 'și a făcut o glumă și s'a ascuns de dinsa undeva, ca ea să-l caute știi așa cum se joacă băiețanii »de-a ascunsul». Căută păstorița în dreapta și 'n stânga, se sui cu turmele întrolocate pe virful muntelui, întinse buci mul și zise din el o jalnică doină plină de dor, cu care l chema pe păstor, dar' nimeni nu se arătă, nimeni nu 'i răspunse, numai ecoul îi repețea jalea.

Văzând copila, că Cucu nu-'i, lăsă turmele în paza cânilor credincioși și cuprinsă de îngrijire și de dor, cutreera văile, plaiurile, coborurile și pădurile, însă înzadar, căci pe păstor nu-l mai află. Trudită ca vai de ea și cuprinsă de un dor și de o presimțire,

Reproducem aceasta tradiție bucovineană din »Deșteptarea». Asemenea tradiții de locuri avem și noi numeroase și e pagubă, că nu le adunăm. Red.

aceea se le ducă și așeze pe șira de paie, care de sine se înțelege, încă trebuie făcută de câte un lucrător pri cepător, căci la din contră ușor se poate resturna sau poate pătrunde apa în ea și astfel se pot strica toate paiele din ea.

Grăunțele imblătite cu mașina de foc ies alese și cernute gata, căzând de-adreptul în saci, cu cari apoi se cântăresc și se așează în coșuri sau hambare. Cele imblătite însă cu mașinile de mână sau trase de vite, trebuie mai întâiu vânturate apoi cernute și trecerate și numai după aceea se așează de ispravă la locul cuvenit.

Aceste sunt recerînțele ma însemnate la imblătit; recerînțe, pe cari dacă economul le bagă bine în seamă, poate săvârși imblătitul ușor și fără de nici o daună pentru el.

Ioan Georgescu.

Datina vitelor de a linge.

Unele vite cornute au datina aceea rea de a linge tot felul de obiecte, ce le vin în cale. Datina aceasta trebuie stîrpită fără aminare, de oare-ce prin deasa deprindere vitele simt apoi mai târziu chiar oare-care plăcere, și atunci e greu de ale mai desvêța. Datina aceasta rea trebuie stîrpită cu atâta mai virtos dela vite, cu cât ori și câtă plăcere le-ar face linsul, acesta e spre dauna stării lor sanitare, dacă se deprind într'o măsură prea mare, de oare-ce ele nici nu se mai pot sătura cum se cade, fiindcă în loc de a mânca, mai bucurosi ling.

Linsul la vitele cornute, e ca și datina la oi de pildă de a-și roade lâna una alteia. Dar' oile de regulă se pot desvêța mai ușor de datina aceasta, dacă îndată-ce le observăm, ne apucăm și le tundem, ear' dacă cumva nu se pot tunde din cauza anutimpului prea rece, atunci le despărțim una de alta.

Datina vitelor de a linge se desvoaltă, ca și la copiii cei mici datina de a înfunda tot ce află în gură. Datina aceasta o capetă vitele mai cu seamă atunci, dacă se leagă în grajd și acolo se lasă timp uitat une-ori fără

a le da la soroc de mâncare. Va se zică și ele simt un fel de »urît«, pe care ca să-l poată alunga, ling într'una tot ce le vine înainte. După-ce apoi s'a irădăcinat odată în ele linsul, nu se mai uită nici la nutrețul, ce li-se dă, ci numai tot ling într'una. Când vitele ajung în starea aceasta, atunci, e rău de ele, de oare-ce slăbesc vîzînd cu ochii.

Datina aceasta este oare-cum și lipicioasă, de oare-ce dacă începe una cu linsul, acesta trece la alta și astfel se pot molipsi toate vitele câte sînt într'un grajd. De aceea trebuie se fim băgători de seamă și îndată-ce vedem, că o vită începe a linge păretele, esclea, pămîntul sau pe altă vită de lângă ea, se o despărțim de celelalte. Aceasta e cel mai sigur leac de a-se devêța de lins.

Un alt mijloc de a feri vitele de datina linsului, mai este și acela de a nu le ține tot legate în grajd, ca se le ajungă uritul, ci a le mai slobozi și pe afară în aerul cel proaspăt și curat, chiar și pe timpul de iarnă, cu deosebire pe la ameazi, când aerul e mai dulce și nu e tocmai așa frig.

Datina vitelor de a linge, mai vine și de acolo, că unele nu capetă sare regulat și astfel ele o caută în toate obiectele, cu cari vin în atingere. În asemenea casuri îndată-ce vede economul, o desparte de celelalte vite și îi dă ceva mai multă sare, dar' nu cu sdrobul, prin ce s'ar putè mări pofta de lins, ci pisată mărunt și amestecată cu făină sau cu tărîțe.

Datina de a se tot linge vita pe ea, sau pe vecina sa, esclea, păretele, pămîntul sau alte lucruri ce-i vin înainte, o mai capetă și din nutrețul prea rău, sau dacă se nutresc tot cu un fel de nutreț, și acesta nu li-se mai schimbă, dacă grajdul nu se mai schimbă, dacă grajdul nu se ține desțul de curat, dacă esclile nu se curăță dupa fiecare nutriție ș. a. Prin linsul acesta vita are să introducă adecă oare-care schimbare în corpul său bolnăvicios.

De nutrețul prea rău se ține fînul sau otava aceea, care e compusă

numai cam dintr'o specie de iarbă, cum e bunăoară rogozul și pipirigul, cari cresc de regulă pe fênațele băltoase. Nutrețele acesta de regulă sînt acre și amari. De aceea și vitelor li-se face dela un timp rău și oare-cum greață de el, de nu mai pot mânca.

Economul practic trebuie se fie deci cu multă băgare de seamă, și dacă vede, că într'un timp anumit are tot nutreț de cel rău, se-l amestece cu de cel bun și numai astfel se-l dea vitelor de mâncare.

Cu cât un nutreț e compus din mai multe specii de ierburi, cu atât e mai bun și fînul acelora. De aceea, dacă vede economul, că are și fênațe mai rele de iarbă, se adune iarna floarea din fênurile cele mai bune și colo la primăvară se o semene în acelea. Făcînd astfel în decurs de câțiva ani, se poate scăpa cu totul de nutrețurile cele rele.

Cu un nutreț bun, vitele se pot desvêța nu numai de datina aceea rea de a linge, ci se mai pot tămădui chiar și de alte boale.

Un bun mijloc de a desvêța vitele de lins mai este și acela, de a le ține într'un așternut cât mai proaspăt, de a nu le prea da lătură, cartofi sau napi de nutreț, ci numai fîn și alte nutrețuri mai aspre.

Afară de acestea se mai poate face încercare și cu apă de var, sare de cuină 90 grame într'o jumătate de litru de apă, sau 15 grame praf de cretă, sau 45 grame sare de glauber ș. a. cari asemenea li-se dau în apă sau tărîță de câte trei-ori pe zi.

Dacă nici după încercările acestea nu ne-ar succede, ca să desvêțăm vitele de datina linsului, atunci mai bine facem dacă le tăiem sau le vindem, până când adecă nu slăbesc cu totul. Într'un asemenea cas ne alegem cu ceva cel puțin.

Mai ales în economiile mai mari de vite, economul trebuie se fie cu deosebită băgare de seamă, ca se nu se încuibeze datina aceea rea, de oare-ce din atâtea vite apoi nu numai că e cu mult mai greu de stîrpit, dar'chiar și urmările pot se fie cu mult mai dăunose, ca în economiile cele mai mici.

despre care nu-și putè da seama, se puse pe un brad culcat de cele vînturi și începî un plîns amar, crezînd că poate vre-o dihanie de urs l-a sfîrticat și mâncat pe iubitul ei. Nu știa ea, biata copilă că pe la miez de noapte sosise aici la munte un trimis grăbit de colo jos dela țeară, tocmai din Suceava, care-i aduse măhnitoarea veste, că păgânii de Tătari earăși au năvălit în biata țeară a Moldovei, prădînd și jefuind și că domnul țării chiamă pe toți bărbații să apuce armele și să curățescă cu ele în mâni țeara de acesti dumani, cruzi din cale afară și fără de Dumnezeu. Auzînd Cucu aceasta veste tristă dela sol, nu șovăi nici o clipeală, ci-și lăsă turma pe munte știînd că bălaia copilă va grijî în lipsa lui de dînsa, ca și de-a ei și n'apucă să-și iee măcar rămas bun dela copilă, ci plecă strună și cu grabă la locul de strinsură a oștii. Eară în gîndul lui își făcu el pe cale socoteala, că după-ce se va reîntoarce din lupta cu păgânii se nu se mai despartă de draga lui păstorită, ci s'o coboare cu el la șes, la casa lui pămîntească și să o facă mândră mireasă.

Omul gîndește, însă Domnul rînduește! În lupta cu păgânii voinicul Cucu, care se luptă în rîndul cel dintăiu cu zece capcani, fu lovit de unul din ei pe din dos și 'și-a dat sufletul și vieța pentru apărarea țării. Aceasta era pricina, că oițele lui și copila cea bălaie nu-l mai vîzură.

A doua zi și în cele următoare cutrieră biata copilă împinsă de dorul ei și-l căuta pe Cucu prin tot locul, însă nu-l afla. Dela o vreme însă îi cuprinse sufletul desnădejduirea și o frică nepricepută.

Ea părăsi turmele, fără a le mai îngriji, cutreeră zi și noapte muntele fără hodină și striga mereu: Cucu, Cucu, Cucu! Oamenii, cari se întemplantă să treacă pe aici ziua și noaptea auziau neîntrerupt: Cucu, Cucu, Cucu. Cari se suiau pe munte li-se întemplantă să întelnească câte-odată o ființă omenească, de o frumuseță rară cu auriul păr fuior reschirat și falfăind pe spate, cu ochii rătăciți privind fără țintă, cu pașul grăbit și cu vecinul strigăt pe buzele-i uscate și arzătoare: Cucu, Cucu, Cucu!

Și oamenii de prin prejur se deprinseră cu acest strigăt ce se auzia în acest munte. După-ce însă biata păstorită, ofelită de dor și neastempăr muri, muntelui acestuia îi rămase numele »Cucu« până astăzi.

Straja, Maiu 1903.

Dimitrie Dan.

Un mijloc de a cunoaște firea cuiva.

Ziarul francezesc »Gaulois« publică părerile unui învățat, asupra cunoașterii firii oamenilor, după modul cuiva de a strînge mîna:

O femeie e mai greu de cunoscut după strîngerea de mîna. Șiretul nu strînge nici odată mîna; îngâmfatul dă numai două degete sau chiar unul singur, după-cum e și persoana. Fricosul își dă mîna părăsindu-o; îndrăznețul strînge și sgudue mîna; leneșul își lasă degetele să alunecă; unii au stringeri de mîna umede și moi, cari displac; omul bun curat la inimă, se cunoaște pe dată după strîngerea de mîna: plină, hotărîtă și naturală.

Rececința cea mai însemnată, pentru-ca vitele se nu cadă în boala linsului, este aceea, ca nu numai grajdurile, așternutul și esclile, ci chiar și trupul lor se fie ținut în cea mai buună curățenie.

O alta rececință mai este și aceea, ca vitele se aibă totdeauna sdrobul cu sare, din care se poată linge, cât le trebuie. A da vitelor numai apă sărată sau tărițe cu sare nu prea e cu scop, de oare-ce natura 'fie-cărei vite cere ca se mai și lingă din când în când. Prin linsul din zdrob se stâmpără mai bine și nu mai umblă nici după alt lins.

Toate vitele, afară de porci, se pot lăsa se lingă din zdrob. Dar'nici cu aceste nu trebuie să se facă abuz. E destul dacă li-se dă sdrobul odată pe săptămână, ca se-'l lingă. Dacă economul ar observa, că cutare vită nu linge, ci voește să-'l rupă cu dinții, dela aceea trebuie luat, cu deosebire dela cele tinere.

Precum la vitele cele mari, așa și la vițerii cei mici se desvoaltă une-ori foarte tare instinctul de a linge. Acest instinct provine de acolo, că laptele, pe care îl sug ei e foarte dulce, de aceea apoi își și caută un nutremânt mai sărat și mai acru, pe care dacă nu li-'l dă economul, și-'l caută ei pe unde ajung. De aci urmează, că vițerii mici apucă une-ori cu gura chiar și vestminte de prin curte sau alte sdrențe, pe cari le rod și le înghit. Învețul acesta însă nu e bun, de oare-ce poate să le coste chiar și vieța.

Când vede economul, că și la vițerii cei mici e tare desvoltat instinctul de lins, trebuie se le pună la îndemână un sdrob de humă (margă). Ei se dedau cu linsul aceluia, care pe lângă aceea că le potolește pofta de lins, le mai ajută și la desvoltarea și întărirea oaselor lor crude.

Ioan Georgescu.

Starea sēmănturilor.

După raportul ministrului de agricultură starea economică se presintă în următorul mod (—30 Iunie a. c.): În decada ultimă a lunii Iunie s'a schimbat timpul în mod favorabil, numai în unele comitate din Transilvania au fost încă ploii și vifore, nelipsind nici grindina. Rugina a stricat mai tare numai holdelor culcate. În urma rapoartelor sosite din toate părțile țării se poate zice, că spicoasele vor da, mai ales pe șesul Ungariei și dincolo de Dunăre, o recoltă mijlocie. Ploile au stricat pe alocurea cartofilor, cu atât mai mult au ajutat însă fēnațelor și pășunilor. Peatră a căzut în comitatele Sēlagiu, Ciuc, Murēș-Turda, Solnoc-Dobica și Turda-Arieș. În urma ploilor celor mari au fost vērșări de apă în comitatele Făgăraș, Trei-scaune, Hunedoara, Tērnava-mică și mare, Solnoc-Dobica și Odorheiu.

Grăul de toamnă e secerat pe șesul Ungariei. Paie sânt mai puține, grăunțele însă destul de mari și de pline. Numai pe țermul drept al lisei sânt mai slabe.

Sēcările de toamnă au fost rari și spicele nu tocmai bine desvoltate. Ele au fost în multe ținuturi culcate. Recolta va fi mijlocie. Cea mai bună e în Bănat și în câțva și în Transilvania. Mai slabă e în stânga Tisei.

Orzul de toamnă dă o recoltă multumitoare, cel de primăvară s'a îmbunătățit mult și are lipsă de timp frumos. Mai bună va fi recolta în Bănat.

Ovēsul stă bine, mai ales în Bănat. Rapița a dat o recoltă slăbuță. Cucuruzul s'a desvoltat, mai ales pe șesul Ungariei, foarte bine.

Cartofii promet o recoltă bună, afară de ținuturile, unde au fost ploii prea mari.

Păstăioasele, curechiul, hemeiul stau bine. La cel din urmă 'i-ar trebui timp mai călduros.

Napii de nutreț și de zăhar sânt frumoși.

Trifoiul și lucerna se cosesc a doua oară. Cositura e bună.

Viilor le-au stricat puțin, ploile căzute pe timpul înfloririi.

Recolta poamelor tomnatice și iernatice va fi mai slabă, decum s'au așteptat suferind pomii din cauza vēnturilor și a omidelor.

Esposiție de oi.

Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului a aranjat Vineri, în 10 Iulie n. c. în comuna Poiana (cercul Miercurei) o esposiție de oi. Dăm aci programul acestei esposiții, fixat de Reuniune, care în multe privințe e foarte instructiv pentru economi.

Eată acest program:

I.

1. În scopul de a înainta economia de oi, „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului“ va aranja la 10 Iulie n. 1903 în comuna Poiana o esposiție de oi, avēnd a se împărți de astă-dată premii în suma de 200 coroane, puse la dispoziție de On. comisie economică a comitatului Sibiiu.

Esposiția se va mărgini esclusiv la oi.

2. Esposiția se va ține în ziua amintită, începēnd dela 10 ore înainte de amezai și până la 1 oră după amezai, când va urma premiarea.

Esposiția se va ține pe locul ales spre acest scop.

3. La esposiție se primesc oile locuitorilor din comunele Poiana, Jina, Rod și Șugag.

Pentru oile aduse din afară de Poiana se cer pasapoarte în regulă.

Cerēnd trebuința proprietarii au să dovedească, că au ținut înșiși oile în timp de 1/2 de an cel puțin.

Oile trebuie espuse în grupe de 5—20 capete; oi espuse în număr de 1—2 nu se premiază.

4. Primirea oilor în esposiție se face prin comitetul aranjator local, care va publica din parte-'și dispozițiunile luate. Comitetul poate refusa primirea, însă numai din cauze binecuvēntate.

Oi, cari nu pot servi la prāsirea mai departe, nu se primesc în esposiție și respective nu se premiază.

La fiecare grupă de oi comitetul aranjator alătură o tăbliță sau bilet, cuprinzēnd numărul curent, rassa, genul, etatea, numărul oilor și numele proprietarului.

Oile se așează în grupele, la cari aparțin.

5. Despre oile primite, comitetul aranjator alcătuește o listă generală, în care se petrec datele amintite la punct 4.

6. Esponenții sânt îndatorati a purta înșiși grije de oile lor și a le da hrana trebuincioasă.

7. Se vor distribui premii în suma totală de 200 coroane, și anume pentru:

Grupa I. Rasa furcană și figaie.

- berbeci de 1—5 ani: 1 premiu de 15 cor., 1 premiu de 10 cor., 1 premiu de 8 cor. și 2 premii de câte 5 coroane.
- oi de 1—5 ani: 1 premiu de 15 cor., 1 premiu de 10 cor. și 1 premiu de 8 coroane.
- noatini, noatine și miei: 1 premiu de 10 cor. și 3 premii de câte 5 cor.

Grupa II. Rasa stogoșe și bārsană.

- berbeci de 1—5 ani: 1 premiu de 15 cor., 1 premiu de 10 cor., 1 premiu de 8 cor. și 2 premii de câte 5 cor.
- oi de 1—5 ani: 1 premiu de 15 cor., 1 premiu de 10 cor. și 1 premiu de 6 cor.
- noatini, noatine și miei: 1 premiu de 10 cor., 3 premii de câte 5 cor.

II. Premiarea.

1. În scopul premiării, comitetul central al Reuniunii agricole a numit juriul consistător din domnii: Demetriu Comșa, prof. seminarial, ca president al juriului; Hermann Mangesius, primpretor, Mercurea, ca reprezentat al comisiunii econ. comitatense; Victor Tordășianu, referent consist.; Ioan Șerbu, paroch; Dr. Victor Mihu, medic; Ilie Dobrotă, paroch; Adam Micu, notar; Ilie Georgescu, dir. școl.; Ioan Bosdog, primar; Ioan Oprean, sub-primar; Dumitru Oprean, cassar; George Ghișe, econ.; Aron Muntean, econom; Aron Bosdog, econ. și Ilie Dăncilă, econom, toți din Poiana; Dumitru Pamfiloiu, paroch; Ioan Streulea, notar; Constantin Streulea, primar; Zaharie Sava, Ioan Răduțiu, Nicolae Streulea, Nicolae Stanciu, Vasilie Sava, Ioan Martin și Pamfilie Stērp, economi; toți din Jina; Ioan Moga, paroch, Ioan Genie, paroch; Dionisie Juga, notar; Vasilie Dobrescu, inv.; Ioan P. Dobrescu, Dan Genie, Dan Ranga, Ioan Iutilă, Dumitru Baci și Ioan Drăgoiu, economi; toți din Rodu, cum și 4 economi din Șugag, cari se vor alege în ziua esposiției.

Membrii absenți sau împedecați dela vot se înlocuesc prin suplenți.

2. Nu este iertat a funcționa nimenea ca juror, când este vorba de oile proprii, sau de-ale rudeniilor mai deaproape.

3. Juriul ia în primire lista generală a oilor espuse, examinează pe rīnd și cu deosebită luare aminte fiecare grupă și apoi se consultă asupra premiării, îngrijindu-se ca publicul și esponenții să nu înfriurească cătuși mai puțin asupra hotăririlor de luat.

4. În ședința, ce urmează esaminării, membrii juriului se consultă din nou și se pronunță, dovedind îndreptățirea propunerilor și apoi hotărând cu majoritate absolută de voturi.

Presidentul votează întotdeauna. La cas de voturi egale decide soartea.

Asupra fiecărei premieri se votează des-chilinit.

5. Esponenții de premiat se petrec în o listă separată care, odată stabilită, se subsscrie de president și secretar, precum și de alți doi membrii ai juriului.

6. Împărțirea premiilor urmează a se face în mod sērbătorese, ținēndu-se mai ântâiu o vorbire în prezența juriului, comitetului aranjator, a esponenților și a publicului întrunit.

Esponenții premiați adevereesc primirea banilor prin subscrierea numelui în rubrica: „Adevereesc primirea în regulă a premiului“.

7. Secretarul juriului se însărcinează a compune un raport special asupra esposiției și premiilor. Raportul, subscris de presidentul și secretarul juriului, se păstrează în archiva reuniunii.

III. Dispozițiile de premiare.

A. În general.

1. Scopul expoziției este mai ales a urni și încuraja adevărata propășire în economia oilor. Drept aceea, în privire se va lua nu atât intențiunea vedită de a străluci cu oi de paradă, ci mai cu seamă buna chibzuire în alegerea oilor de prăsilă, hărnicia și inteligența dovedită în realizarea scopului urmărit.

2. Prin urmare, oile altecum defectuoase încâtva, se pot premia în rënd cu oile oare-cum desevîrșite. Intervenind împrejurările de mai sus chiar și întâietate se va da oilor de a doua mână. Dar' nici măcar în totala lipsă de altele mai bune, nu este iertat a premia oi hotărît rele sau avënd scăderi însemnate.

3. Dacă cutare grupă nu cuprinde în destule oi vrednice de premiat, premiile, ce ar prisosi, se pot destina pentru o altă grupă. Premiile, care, din una sau altă cauză nu s'ar fi împărțit, se adaugă la fondul reuniunii.

4. Aceia, cari au prăsit înșiși oile, vor avè întâietate față cu aceia, care au espus oi prăsite de altcineva.

Nimenea nu poate fi premiat, care n'a ținut oia în grija proprie 1/2 an cel puțin.

5. Același esponent nu poate dobândi decât un siugur premiu în aceeași grupă. Față cu cel premiat în cutare grupă, concurenții din altă grupă au întâietate, presupunënd că oile lor sânt deopotrivă.

B. În special.

1. Ca vrednice de premiat se consideră mai ales oile, care întrunesc în mare măsură însușirile oilor mari, puternice, frumoase la trup, lăptoase, bune de prăsilă și de îngrășat.

Față cu oile corcite se va da întâietate oilor de rassă curată.

2. Între scăderile, cari nu îngădue premierea se numără: trup bolnăvicios, murdar, cu totul slăbit sau cu boale înăseute, cum și scăderi cari supără vederea (d. e. un corn rupt, rane urite etc).

3. Ca semne de lapte mult se consideră trupt prolongit, piept larg, uger plin și mare și nu prea cărnos, nici prea gras, înzestrat cu pēr scurt și moale și avënd țite moi, groase, lungi, de o potrivă de mari, pielea molatică, privire blândă.

4. Ca bune de îngrășat sânt a se considera mai ales oile trunchioase, lungi, spătoase, cu capul mic, oase subțiri, piept larg și cărnos șolduri îndepărtată, coapsă lătăreață, piele mișcăcioasă, lână moale.

5. Ântâietate se cuvine mai ales oilor mari, cărnose, lăptoase și bogate în lână frumoasă și subțire, moale și lungă; deasemenea se cuvine întâietate oilor de soiu vestit și însoțite de miei cu blană aleasă.

2. Rasa țigaie și stogoșe se preferă rassei bărsane (țurcane).

Din ședința comitetului central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului«, ținută la Sibiu, în 29 Iunie n. 1903.

Dem. Comy, president.

Vic. Tordășianu, secretar.

Pentru-ce emigrează?

Am fost dat și în »Foaia Pop.« mai multe știri despre emigrarea mai ales a Șvabilor din Banat și cel-ce știe, ce pământ minunat are Banatul, numit multă vreme »grănarul Europei« nu se poate destul minuna, cum poate părăsi cineva un pământ așa de minunat, ca să se ducă peste mări și peste țeri în locuri necunoscute. Tabela dărilor, pe cari are să le plătească d. e. comitatul Timișului, ne esplică în câtva lucrul. Poporațiunea acestui comitat a avut să plătească anul trecut peste 12 milioane de

coroane! Socotind mijlocia, se vin pe fiecare comună 59 procente aruncuri comunale. Șasprezece comune plătesc peste 100 procente, o comună, Székelykeve, 274 procente. Față de astfel de sume nu ne mai putem tocmai mira, că bieții oameni iau pe alocurea lumea în cap.

Eată ce sume au avut să plătească în anul 1902:

Răscumpărarea dijmei	436.137 c 77 b.
Împrumuturi în timp de nevoi	56 736 . 04 .
Contribuire la camera comercială	13 671 » 11 .
La fondul de pensioane al învățătorilor	89.818 » 42 .
Spese de esecutie	10 918 » 08 .
Intregire la spese de esecuçe.	4.214 » 87 .
Intregire la spese de proces	23 097 » 47 .
Pedepse	46.913 » 63 .
Dări directe	6.054.101 » 04 .
Taxe militare	258.912 » 46 .
Dare pentru îngrijirea bolnavilor	127.950 » 28 .
Dare de spirt	102.095 » 76 .
Dare de consum pe vin și carne	249 855 » 85 .
Dare de consum pe bere	68 881 » 14 .
Adaus la darea de consum.	140.966 » 16 .
Dare de consum pe zăhar	161 864 » 95 .
Darea de cărcimărit	46.252 » 48 .
Competințe de timbru	51 625 » 64 .
Alte competințe	1 527 697 » 32 .
Pentru tabac	751 378 » 29 .
Pentru trafici	39.553 » 14 .
Sare	459.964 » 40 .
Alte întregiri	10 861 » 30 .
Imprumuturi pentru vii	52 060 » 72 .
Răscumpărarea pământurilor remanentiale	158.150 » 01 .
Taxe pentru regularea apelor	1,027.346 » 58 .
Dare pentru vânzarea de bere	11 693 » 69 .
	<hr/> 12.060 023 c 10 b.

SFATURI.

Petele de var se îndepărtează din haine frecându-le cu un petec muiat în oțet. Curățirea trebuie făcută în grabă, ca să nu roadă varul prea tare în postav.

Petele de petrol se îndepărtează mai bine cu lut de oale, pe care-l frământăm cu apă și-l așezăm pe locul cu pricina. După-ce s'a uscat, îl curățim de pe haină.

Știri economice, comerc., jurid., industr.

Têrgurile de țeară din Almașul-mare (comit. Cluj), cari se țineau până acum în 23 Ianuarie, 22 Iulie și 17 Septemvrie, se vor ține d'aici încolo, cu invoirea ministrului în 6 Faur, 2 Iulie și 25 Octomvrie.

Boala de gură și de unghii s'a dovedit în Căcova (com. Sibiu, c. Seliștei). Têrgurile săptămânale de vite sânt oprite în cercul acesta.

În Cașolț și Mercuria (com. Sibiu) a încetat boala, asa că têrgurile din Mercuria sânt eară libere.

Expoziție de hemeiu în Sighișoara. Societatea pentru cultura hemeiului din Sighișoara va clădi acolo o hală de vânzare pentru hemeiu. Scopul e, de-a crea în Sighișoara un têrg permanent de hemeiu. Hala se va deschide la 1 Septemvrie a. c. Deo-

dată cu deschiderea halei va fi și o espozitie, la care pot participa cultivătorii de hemeiu, negustorii de hemeiu și berarii. Se vor espune probe de hemeiu în cantități de 20 decagrami în săculețe de pânză. Cele mai bune probe vor fi premiate cu diplome de onoare, bani și medalii. Cei-ce vor să espună să se înștiințeze până la 31 Iulie a. c. trimitënd și o coroană taxă pentru loc. În ținutul acela se ocupă și mulți Români cu cultura hemeiului, de aceea să se grăbească și ei a-și dovedi hărnicia.

FELURIMI.

Arbori minunați. Se știe, că arborele-pâne este un arbore în pădurile din țerile cele calde. El se află mai cu seamă în insulele Filipine și Marianne și în Australia,

Fructul său este rotund, închis într'o coajă groasă, de un galben strălucitor. S'ar putè zice un fruct de aur. Locuitorii de acolo îi zic fructul vieței.

Acest fruct se ia din pom și se pune în toc. Coaja se desface îndată și rămene o cocă mică, albă și moale, ca miezul pâinii.

O foaie scrie, că s'a descoperit în susul riului Niger (Africa) o vale întregă de Cariți sau arbori de unt. Aceștia semănă cu stejarul. Fructele lor sânt ca niște căstane. Ele se curăță bine, apoi interiorul cărnos se pișează și se pune la dospit în butoaie cu apă. După câteva ore se bate întocmai cum se face la noi cu untul, și untul easă la suprafață. Untul de Carit este mâncarea zilnică a poporului din Senegal și Nigriția. Din el se scoate săpunul, cu el se pregătesc bucatele, se fac luminările, ear' Negresele își fac diferite pomezii pentru pèrul lor cel negru.

Mai este un arbore, pe care Humboldt l-a numit pomul-vacă, descoperit în Venezuela. (America). Acolo sânt păduri întregi de un fel de arbori numiți Tabylla. Arbori produc un suc îmbelșugat și lăptos, de o albeață strălucitoare și de un gust minunat. Pentru locuitorii este mai mult decât o betură setoasă. Laptele e gras și este un nutremânt minunat ca și laptele de vacă. Spre a mulge pomul e de ajuns de a face o tăietură în jurul fructului. Îndată țisnește din el o zamă lăptoasă. Cei mai însămnați arbori de lapte se găsesc în Guyana. Locuitorii îl numesc »Hia-Hia«, adecă dulce dulce »Hia-Hia« crește de obicei pe marginea lacurilor și a riurilor. Coaja și fructele lui cuprind atâta lapte, încât, când se taie un pom, apele riului se înălbesc, și devin un riu de lapte.

Negrul face să curgă lapte dintr'un arbore și fiind-că natura e bogată și îmbelșugată în asemea fructe, Negrii nu au nevoie a falsifica laptele, cu făină, scrobeală sau altceva, după cum fac la noi lăptăresele.

Iată dar cum îngrijește Dumnezeu de om, dându-i pâne din fructul vieții, untul din pomul Carit, și lapte din »Hia-Hia«.

CRONICĂ

Nouă fundațiune. Repausatul Sofr. Pascu, fost preot secundar în Ticvaniu-mare (dioc. Lugoj) și a lăsat toată averea, care se ridică la suma de 20.000 cor. ca fundațiune pentru stipendii. Interesele fundațiunii le va folosi în decurs de 20 ani, bătrâna și văduva lui mamă și nepoții de frate și soră, ear' după expirarea acestui termen se va activa fundațiunea, împărțindu-se stipendii și trecând în administrarea ordinariatului din Lugoj.

O româncă distinsă. Earăși ne vine știrea despre isbânda unei Românce la Paris.

Anul acesta școlar cea dintâiu diplomată a școlii profesionale din Paris a fost o româncă: Elisa Zerva, fiica domnului Stefan Zerva din Birlad (România). La esamenul de diplomă care se ține la »Hotel de Ville« dînsa a primit cele mai multe voturi ale comisiunii esaminătoare.

Din arhidieceasa Blajului. »Unirea« scrie: Dr. Aug Bunea, a fost numit administrator al domeniilor fundaț. și fisc consist. Dr. Victor Szmigelski, inspector școl. arch. și preș la reun. biser. de asigur. Ales Uilăcan, admin. adj al domin. Dr. Isidor Marcu, membru în comisia pentru revis. cărților biserice Silvestru Nestor și Emil Viciu prof. au fost numiți asesori consist.

La gimnasiul de stat din Sibiu au fost înscriși în anul școl. 1902/3 526 elevi. Dintre aceștia au fost 270 (peste jumătate!) Români, 209 Maghiari (31 Jidani) și 45 Germani. Cu toate că gimnasul ar trebui să fie după legea de naționalități românesc, câtă brumă de limbă românească li-se propune în două ore pe săptămână e numai batjocură. Elevii români învață limba română din cărți maghiare și trebuie să asculte câte năsdărăvâni despre Kossuth dela profesorul lor. Mai adăugând și alte miserii, nu e mirare, că tot mai mulți elevi români părăsesc gimnasiul acesta. Cam ca și la gimnasiul din Arad. Cu totul altminteri stă lucrul în Seghedin. După-cum ne scrie un învățător din apropierea Seghedinului, la școlile secundare de-acolo sînt aproape 90 elevi români, cari n'au auzit încă vorbă urită dela profesorii lor, toți Maghiari cinstiți. De limba română se îngrijește cu deosebită rivnă părintele Romulus Nestor din Cianadul-unguresc catichetul român al școlilor din Seghedin. Cine nu poate dară în nici un chip să cerceteze gimnasiile românești, mai biue meargă la Seghedin, unde e și internat, în care se plătesc 24 cor. pe lună.

Cas de moarte. Iustina Pop măr. Mihalyi, Dr. Isidor Pop și Ioan Pop, ca fii, în numele rudeniilor aduc la cunoștință repausarea prea iubitului și neuitatului lor tată Paul Pop, protopop gr.-cat. al districtului Vișeu, paroch gr.-cat. în Vișeu-de-sus, membru în congregațiunea comit. Maramurș, membru al Asociațiunii pentru cultura poporului român din Maramurș, membru pe viață al »Asociațiunii« etc., întemplată după o boală lungă și dureroasă împărțită după o boală sacraminte la 10 Iulie a. c. în anul 63 a vieții laborioasă 37 a preoției devotate și 15 a văduviei jelnice. Ceremonia funebrală a în veci neuitatului răposat, s'a celebrat în Vișeu-de-sus la 13 Iulie a. c. st. n. 10 ore a. m. și rămășițele lui scumpe s'au astrucat în cimiterul de lângă biserica gr.-cat. Eară sf. Liturgie pentru repausul lin și ușor a fericitului s'a celebrat la 15 Iulie a. a. 8 ore în biserica gr. cat. din Vișeu-de-sus.

Omor pentru câteva cireșe. fiul unui țeran bogat din Urin (lângă Brodor) a omorât cu lăstarul pe mătușa lui și pe doi copii, tot neamuri, pentru că intrând în grădină au cules vre-o două cireșe.

La școala de sculptură din Zlatna se pot face înștiințări verbale sau în scris pentru primire până în 11 August c. Înștiințarea se face la direcțiune. Elevi ordinari pot fi aceia, cari au absolvat cu succes cl. II. a școlilor medii sau civile sau clasa III. a școlilor industriale și sînt trecuți de 12 ani. Elevii extraordinari pot fi ucenicii sau calfele, cari ascultă numai unele studii. Înscrierea și instrucția e gratuită: se plătește numai 6 cor. cauție pentru atelier. Anul școlar se începe în 4 Sept. c.

Kállay. Bărbatul de stat austro-ungar, Kállay Béni a răposat în 13 I. c. în vîrstă de 64 ani și după o boală mai lungă. Kállay a fost de obîrșie ungar, a fost un diplomat foarte iscusit, a cunoscut temeinic stările din Turcia și peste tot din țările Balcanice. El a fost consul în Sârbia, apoi după ocuparea Bosniei guvernator al acesteia și în urmă ministru comun de finanțe al Austro-Ungariei. A scris Istoria Sârbilor și alte lucrări. Răposatul a fost decorat cu mai multe medalii.

Iubileul congresului din Berlin. În 13 Iulie c. s'au implinit 25 ani dela întrunirea congresului din Berlin, după războiul româno-ruso-turc. În acest congres, cum știm, s'a recunoscut neatîrnarea României și s'a hotărît alipirea Bosniei și Herțegovinei la Austro-Ungaria. Ocuparea acestor provincii a și urmat în acelaș an, 1878.

Un general, care nu bea. Comandantul corpului de armată din Lotaringia germană a fost până bine de curînd generalul Haeseler. Acesta nu bea de loc. Reuniunea germana de temperanță l'a întrebat, ce l'a îndemnat să se lase de beaură. El a răspuns următoarele: »Eu nu mai beau din anul 1878, așadar' de 25 ani, nici vin, nici bere. Rachiul n'am beut nici-odată. În vara anului 1878 am avut o aprindere grea de plumăni. După ce m'am sculat din pat, medicii mi-au recomandat să nu beau mai mult de unul până n' două păhare; eu am văzut însă curînd, că e mai bine să nu beau nimic. Am făcut experiența, că bărbatul poate lucra cu mult mai mult, atît cu corpul, cât și cu spiritul, dacă nu bea nimic, fie iarnă, fie vară. Rachiul e cea mai mare pastose. Be ea îi seamănă pentru că obosește și te face tot mai setos. Vinul încă nu plătește nimic. Pentru soldați e bună: apa, cafeaua și încâtva și teiul.«

Generalul Haeseler e om bătrîn. dar sănătos măr. De boale n'a mai știut, de când a avut aprinderea de plumăni și s'a lăsat de beaură.

Apel! Bine ar fi, dacă Dumnezeu ar tocni așa, ca să nu fim nevoiți a recurge la ajutorul deaproapelui; însă după cum și prof. David a zis »Pe cine Dumnezeu îl iubește, pe acela îl ceartă«, așa chiar s'a întemplat cazul, care voesc a-l descrie.

În 6 Iulie a. c. st. n. asupra grajdului locuitorului din Mărgău, Teodor Pania I. Fluiter sa descărcat fulgerul omorînd unica văcută a sus numitului, i-a ars grajdul, ba fiind focul foarte groaznic a luat foc trei case vecine și încă alt grajd, cu un cuvînt paguba pentru bieții e foarte mare, de oare-ce nici măcar o haină n'au putut mîntui din gura focului. În zilele trecute fiind timp călduros, finul uscat l-au așezat în podul grajdului, așa că și acela s'a făcut cenușe.

Iubiți cetitori! Îți plînge inima când auzi, ba chiar vezi o așa nenorocire.

Cu atît mai vîrtos iubiți cetitori, în numele nenorocitorilor, mă îndrept cătră toți acei cari au inimă darnică, să binevoiască și din puterea lui care cu cât s'a îndura să binevoiască a trimite pe numele subscribului, care după ce va împărți nenorocitorilor ce se va strînge, pe cale ziaristică le va cuita binefăcătorilor. Mărgău, la 7 Iulie n. 1903. George Ungur, cantor, u. p. N. Kalota.

Cămătărie. Cu ce șiretlicuri încearcă Jidanii să jefuească pe omul sărac, a doveit acum de curînd din nou jupănul Grünblatt din Pesta. El împrumuta celor necăjiți bani pe certificate despre obiecte zălogite. Ca să fie însă sigur, cumpăra pro forma aceste certificate, recunoscînd pradei dreptul de-a le răscumpăra. Asta o făcea însă numai după ce și asigura o camătă de cel puțin 200 procente. Judecătoria a pus mîna pe el, pedep-sindu l' ceva mai aspru ca pe Jidanul, despre care am pomenit în alt număr al »Foiiei«, căci i'a dat 4 luni temniță.

Căruțma. În biroul lui Iuliu Putici din Răcaș (Timiș) s'au luat la bătae doi țărani. Ceialaltii, în loc să i despartă, s'au împărțit în două partide și s'au încărcat cu toții. În fine veni primarul, ca să facă pace. Încercarea a plătit-o acum, căci bătașii l-au luat pe el la rînd și l-au ciowăgit așa de rău, încât a căzut, scaldat în sînge, la pămînt.

Versări de apă. În urma ploilor din zilele trecute s'au făcut versări de apă în mai multe părți. În Treiscaune livezile au fost năpădite de apă și în mai multe locuri au fost stricate drumurile. În comitatul Tîrnavei-mici a fost stricată calea ferată vicinală, așa că s'a întrerupt comunicația. Valea Tîrnavei mici era ca o mare de apă. Pagubele în bucate sînt foarte mari. În Cöhaln valea ce trece prin orașel a ieșit din alvie; pivnițele au fost năpădite de apă.

Asemenea versări de ape și frig se anunță și din străinătate.

Din Viena se vestește că trei zile a fost frig acolo și ploaie torențială. Dunărea amenință cu inundațiuni. Imprejurimile Vienei sînt în pericol.

După știrile sosite frigul e deasemenea mare și în Silezia, în Stiria, și în Elveția. Munții-Alpi sînt acoperiți cu zăpadă.

În Stiria cad mereu și în mod teribil grindină și tresnete. Mai multe căi ferate sînt întrerupte.

Jertfe de ale mărilor. În luna lui Maiu au înghițit mările 69 corăbii cu vîntrele și 28 vapoare. Stricăciuni au suferit 393 corăbii.

La prima esposiție de oi, aranjată de comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu« la 10 Iulie a. c. în comuna Poiana, s'au dăruit fondului de 20 bani, întemeiat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiu« cu scop de a se acuire o casă cu hală de vînzare, suma de cor. 11.80 prin următorii: Dem. Comșa, president 40 bani; Ioan Șerb, paroch, Cornel Șerb, abiturient, Ana Șerb, preoteasă, Ilie Dobrotă, paroch, Maria Dobrotă, preoteasă și copii lor Cornel, Lucreția, Victoria și Virgil, Demetriu Oprean, econ. Ioan Oprean, v. primar, Dem. Bozdog titor, Aron Muntean, ec., Rômul Vraciu, învățător, Ana Vraciu și fiul lor Oliver, Constantin Ghișă, student, Dem. Muntean nr. 789, econ., Nicolae Șerb, funcț. comunal și »L.«, Nicolae Șufană nr. 367, ec., Nicolae Muntean, econ., Ilie Georgescu, dir. școl., George Ghișă, propr., Ileana Ghișă, Dem. Ghișă, ec., George Ghișă, preparand, Nicolae Vonica, ec., Nicolae Dobrotă, paroch, Elisaveta Dobrotă, preoteasă și numeroasa sa familie: Niculiță Eugeniu Octavian, Livia și răposata Vetuția preotul Aron Șerb, Adam Micu notar, Aurelia Micu și copii lor Aurel și Victorița; Mina Ciugudean, Demetriu Șufană, hotelier, soția sa Maria și fiica lor Marița; Victor Măcelar, practicant notarial, George Bărbat, vice-notar, toți din Poiana și fiecare câte 20 bani; Demetriu Panfiloiu, paroch în Jina, Dem. Vulc, director de bancă, Agapia Vulc (Mercuria), Vasile Dobrescu, inv., Ioan Moga, paroch Dionisie Iuga, notar, Ioan Ghenie, paroch, toți din Rod; Alexandru Măcelar, proprietar (Sângătin), fiecare câte 20 bani; Ioan Bozdog primar (Poiana) 40 bani și Victor Tordășianu, president, 20 bani.

Pentru boltițe. La »Tipnografia« (Sibiu, Strada Poplăcii Nr. 15) se află de vînzare hîrtie de maculatură pentru pachetat chilpgramul à 16 bani.

Cununie. Dl Isidor Dopp, inv. și d-soara Mărioara Popovici, învățătoare, își vestesc cununia ce se celebrează în sf-ta biserică ort-rom. din Cristian, Duminecă la 19 Iulie n.

Bătăie patriotică. In 13 I. c. a mers la Oradea-mare deputatul kossuthist, Barabás, alesul orașului Orade, ca să vorbească al-gătorilor. Din acest prilej s'au făcut în Orade mari agitații și din partea kossuthiștilor și din cea a guvernamentalilor. Lucrul apoi a ajuns la păruială patriotică; s'au spart capete, uși și ferestre de bolți și în urmă a trebuit să puie capăt neorânduilor militia. Ministrul Kluen-Héderváry a dispus o cercetare aspră în afacere.

Negustorie de ghetete. Negustoria de ghetete de sub firma „urmașii lui Bachholzky Weisz — Schleisinger” din Sibiu, strada Cisnădiei nr. 11 a trecut în posesiunea dlui Victor Dressnandt, cunoscut publicului nostru, căci dl Dressnandt a condus mai înainte librăria „Tipografia” societate pe acțiuni și a fost procuristul firmei. Dl Dressnandt a asortat cu marfă nouă și solidă negustoria sa și de aceea atragem asupra ei luarea a minții a cetitorilor noștri. Cine vrea să cumpere ghetete bune și ieftine, să cerceteze negustoria dlui Dressnandt.

Convocare. Comitetul despărțământului Cuj al „Asociației pentru literatura română și cultura poporului român” convoacă adunarea cercuală pe 26 Iulie 1903 în Aghireș și invită la adunare pe toți membrii și pe toți aceia, cari se interesează de „Asociațiune” și doresc a promova interesele ei. Din program amintim: Raportul comitetului despre activitatea din acest cerc. — Raportul căsarului, bibliotecarului și proiectul de buget pe anul venitor. — Eventuala disertație. — Raportele comisiunilor esmise pentru cenzurarea rapoartelor și deliberarea asupra lor din partea adunării. — Eventuale propuneri. — Esmiterea alor 2 delegați pentru adunarea generală.

Pöstyén. Dela băile Pöstyén sau Pistyan (Ungaria-nordică) ni se scrie, că frecuența oaspeților de băi de acum întrece frecuența tuturor anilor anteriori. Lista apărută la 1 Iulie c. arată un număr de 3200 de oaspeți. E de remarcat, că partea cea mai mare a oaspeților este din străinătate; aceasta documentează în mod splendid că băile dela Pöstyén tin pas cu băile din străinătate. Nou dechisul institut Zander (gimnastica medicală) a ridicat în moduri cel mai perfect aranjamentul băilor, cari sunt sub conducerea celor mai renumiți medici și fac posibil, ca ologirile provenite din suferințe reumatice multiple, să-și afe vindecarea cea mai deservită. Pistyan merită în adevăr încrederea care i-o împărășesc cu plăcere medicii și publicul.

Mulțumită publică. Subscrisul mulțumește poporenilor mai jos înșirați din Valddid, cari duși la America, au trimis pe seama bisericii de aici 60 coroane, spre a se procura o toacă de metal și anume: George Ivan 2 dolari, Ioan Rotariu 1 dolar 50 centime, Ioan Vlăduț 1 dl 50 c., Nicolau Rotariu 1 dl., Teofil Rotariu 1 dl., Achim Popa 1 dl., George Petre 1 dl., Gavrilă Filip 50 ct., Ioan Filip 50 ct., Nicolae Popovici 50 c., Virgil Andrieu 50 c., Ioan Căndea 50 c., Nicolau Roman (Birghis) 50 c., Ioan Soandima (Bendorf) 25 c., Ioan Sălchăian (Richsdorf) 50 c., Arton Sălchăian 50 centime. Suma în bani Aus Ung 60 coroane.

Teodor V. Borza, preot.

Pentru masa din familie s'a dovedit pretutindenea escelentă introducerea cafelei Kneip de maltă a lui Kathreiner. Cel ce vrea să bea o cafea bună și totuși să cruțe, folosească numai pe Kathreiner veritabil în cunoscutele pachete originale. Ceea-ce se vinde cântărit pe balansă însă nu e nici când Kathreiner, la ceea-ce stimatele doamne să fie cu deosebită atențiune. Mica cheltueală se răsplătește înmulțit, fiindcă numai Kathreiner e într'adevăr eficient la folosire.

Cărți pentru popor.

Legea comunală.

Acum a eșit în tipar „Legea comunală” (art. 22 din a. 1886) ediția II., edată de Pavel Rotariu avocat în Timișoara, revăzută de nou și inavută cu:

a) decisiunile principale aduse din partea supremului for administrativ (Közizgazgatási biróság),

b) un extras din legea art. 26 din 1896, și

c) un extras din ordinațiunea minist. de int. nrl 126000/1903, despre afacerile interne în oficiile comunale, despre lucrurile private

cari le pot săvârși notarii comunali, și despre competențele lor.

Cartea cuprinde 10 coale de tipariu 8° pe 164 de pagini, costă 1 coroană plus 5 bani post porto simplu, de un exemplar recomandat 30 bani.

Se poate procura deocamdată la autor: P. Rotariu, avocat în Timișoara-Fabric.

Cei-ce procură mai mult ca 10 exemplare plătite, capătă 20% din preț rabat. — Librării capătă 25% rabat.

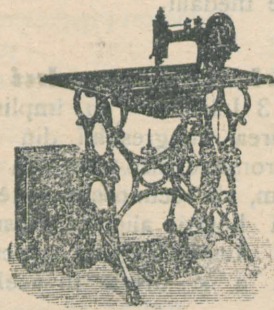
Despre carte vom mai vorbi. Cartea se află de vânzare și la „Tipografia” în Sibiu, strada Poplăcii nr. 15.

Gustav Dürr.

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,

Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

8 18—

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seider & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de orice fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de orice fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată delamine dau 5 ani garanție.

Oroloage, obiecte de aur și de argint deposit dela fabrica

Iulius Erös

Sibiu (Nagyszeben) str. Cisnădiei 3.

Cel mai mare deposit

din Transilvania dela fabrică, de oroloage, juvaturi, obiecte de aur și de argint al lui Iuliu Erös, Sibiu (N. Szeben), strada Cisnădiei nr. 3

Toate obiectele de aur și de argint sunt probate și examinate oficial și pe fiecare obiect este oficială vizibilă „marca”, afară de aceasta se dă garanță în scris despre veritatea fiecărui obiect.

Prețuri-curante ilustrate se dau la cerere gratis și franco. 61 2—26

Nr. 160 F. Orologiu de nickel, cu copertă dublu, foarte masiv 7 cor. 50 bani.

Lanțuri de nickel 50, 70, 100, 140 bani.

Lanțuri de argint 2 cor. 90 bani până la 10 cor. Șinoare pentru orologiu, 20, 30, 50 bani.

Nr. 160 F.

P. T.

Subscrisul am onoare a face cunoscut, că am preluat fără active și pasive

negustoria de ghetete

cunoscută sub firma

urmașii lui M. Bachholzky Weisz & Schlesinger

și aflătoare în

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 11

și voiu conduce mai departe sub firma „Victor Dressnandt”, improtocolată la tribunalul comercial.

Cu rugarea respectuoasă, că încrederea care ați avut-o față de aceasta negustorie să o împărtașiți și cu mine, semnez

cu toată stima

Victor Dressnandt,

Deposit de ghetete asortate cu totul de nou.

61 2—3

Invitare la abonament.

In curând se împlinesc cărăși un număr de an în viața „Foi Poporului”. Credincioși programului de-a lumina, stătu și îmbărbăta poporul în lupta lui pentru propășirea economică, morală și spirituală, „Foata” a stărui, ca din an în an să satisfacă mai mult îndatoririi, ce și a impu. Cuprinsul ei variat a făcut, ca ea să fie considerată ca o mică sală de lectură, la care, după însași mărturisirea cetitorilor, toți cu drag aleargă.

Și pe viitor „Foata Poporului”, va lucra tot în direcția veche, silindu se a introduce îmbunătățiri tot mai multe, pentru ca să fie vrednică de numele ce și-a ales. Sântem convinși deci, că lucrăm, nu în interesul ei propriu, ci al poporului român, a cărui înaintare ne face tuturor la inimă, când rugăm pe abonații de până acum să o aboneze și noi departe și, mânați de dragoste față de desaproapele, să îndemne și pe alții, ca să o aboneze.

Abonamentele rămân aceleași, și anume:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe un an întreg . . . . . 4 coroane.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.

Pentru România, Bulgaria, Rusia și America:

Pe un an întreg . . . . . 10 franci (lei).
Pe o jumătate de an . . . . . 5 franci.

Pentru a pute ține bună rânduială, onorații abonați, vechi și noi, sânt rugați să băga bine de seamă la următoarele:

Pe timp mai scurt nu putem primi abonamente, nici dela alt termen, decât pe o jumătate de an, sau pe un an.
Administrațiunea
„Foi Poporului”.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRĂȚIEI.

N. P. în Renget. Foata vă merge cu adresa de nou schimbată, în Renget. Dacă totuși nu ați primi-o, vina nu e de aici.

Abon. 3342. «Blăstem de mamă» se află la librăria Krafft în Sibiu. Cere de acolo și catalog. Din poezii vom publica în foaie A. Iancu se află la noi și costă 50 bani și porto 5 bani.

I. B. în Luncașrie. Întreabă la librăria A. Todoran, în Gherla.

Proprietar, editor și redactor responsabil:
Silvestru Moldovan.
Tiparul »Tipografie« Iosif Marschall.

Doi băieți

se primesc pe învățatură în fronzelăria lui **Petru Moga,** 62 2-3
Sibiu, strada Urzului nr. 27.

Publicațiune.

Comuna Vaida-Recea (comitatul Făgăraș) esarêndează cărcima comunală constatătoare din 4 odăi și pivniță acomodată — prin licitațiune publică ținendă în 23 Iulie a. c. st. n. la 10 ore a. m. în cancelaria comunală, pe durată de 3 ani.

Condițiunile de licitațiune se pot vedea în cancelaria comunală și la oficiul pretorial din Făgăraș. 67 1-1

Posiția localului e tare avantajoasă, circulațiunea mare, ținendu-se afară de aceea 3 târguri de țeară în aceasta comună.

Vaida-Recea, în 12 Iulie 1903.

Primăria comunală.

Banca de asigurare „TRANSILVANIA” din Sibiu

—* Intemeiată la anul 1868 *—

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii).

asigurează în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și esplosiune, edificii de ori-ce fel, mărfuri, mobile, vite de produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții, asigurări de zestre, de copii, rente, pe viață etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului scadent.

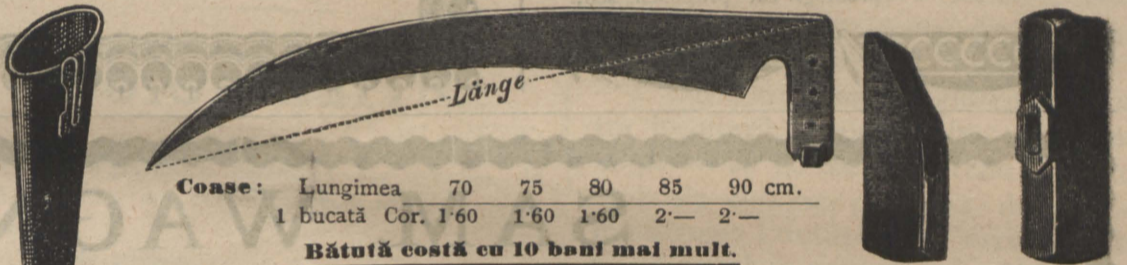
Valori asigurate contra incendiului: 72,420.299 coroane. Capitale asigurate asupra vieții: 9,248.543 coroane

Pentru despăgubiri de incendii 3,003.550 c. pentru capitale asigurate pe viață 2,738.793 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiune în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Carol F. Jickeli, Sibiu. (La coasa de aur).

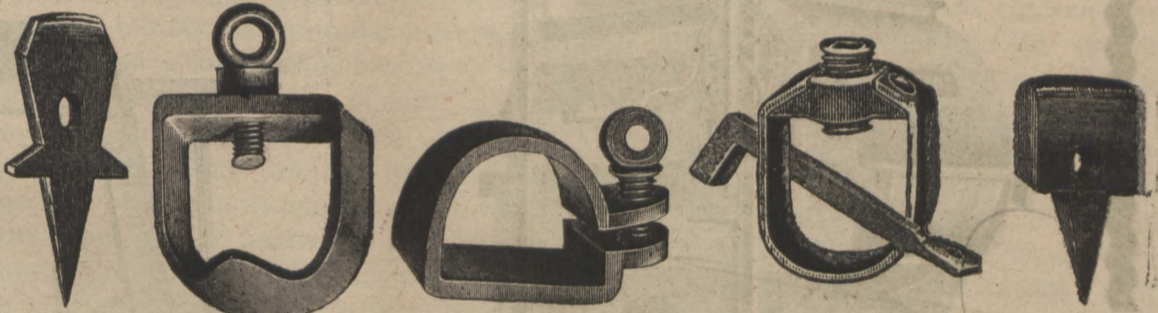

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.
1 bucată Cor. 1'60 1'60 1'60 2'— 2'—

Bătută costă cu 10 bani mai mult.

Pentru fiecare bucată garantez Adecă, eu schimb ori-ce 5 6 coasă provăzută cu semnul **CFJ** care nu ar corêspunde, chiar și atunci, când ea a fost bătută și întrebuințată. — Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute.

La cumpărare de 10 bucăți se dă o bucată pe deasupra!

Nicovale, forma, fig. 2 3 **Ciocane**, fig. 5 à 250, 300 fig. 6 à 300 grame
1 buc. Cor. —96 —86 1 bucată Cor. —86 —90 1'—

Nicovalele și ciocanele se vënd pe lângă garanție pentru fiecare bucată. Fiecare bucată, care s'ar dovedi sau prea moale sau prea tare, se schimbă.

Verigi de coase, Fig. 3 13 15 **Fig. 7. Tocuri de cuți**
pentru înțepenirea coasei. Dimensiunile $\frac{44}{41}$ $\frac{39}{41}$ $\frac{39}{33}$ $\frac{40}{42}$ mm. șmălțuite pe dinlăuntru și pe dinafară
1 bucată Cor. —24 —24 —30 —40 1 bucată Cor. —40.

Cuți, dela 10 bani în sus, în variație bogată. — Îndeosebi recomand: Cuțile americane 1 buc. Cor. —40. Cuți de Bergamo vinete-închise, cu semnul CFJ 1 buc. Cor. —80.

Toporiști de coase, obicinuite de lemn Cor. —44. — Toporiști pentru coase de holde (model întrodus de Iulius Teutsch) 1 bucată Cor. —90.

Greble de fer pentru coasele de holde, pentru a le șirofa pe toporiștele obicinuite de lemn. 1 buc. Cor. 1'30.

Briee de Solingen. Garantate dela Cor. 1'20 în sus.

Brieege de Solingen pentru atârnat. Lungimea întreagă: 8 9 1/2 11 cm.
43 9-10 1 bucată Cor. —34 —44 —50

Ușurința muncitorilor. Subscriții aducem la cunoștința onoratului public, că din anul 1895 incoace în fiecare an ne-am procurat coase dela dl Carol F. Jickeli din Sibiu, despre coasele acestea adevărim subscriții în numele mai multora că sânt foarte bune, așa încât cine odată își va procura coase dela sun numitul fabricant, acela până trăește nu cred că își va mai procura dela altă firmă. Proprietarii și muncitorii comunelor Pintic și Posmoș pe fiecare an își procură câte 150 coase fiindcă sânt foarte reamite.

Deci fiindcă timpul cositului se apropie rugăm prin aceasta pe toți cetitorii »Foi Poporului« și îndeosebi pe toți muncitorii a-și procura coase dela numita firmă, căci vor avea mare ușurință la cosit.

Pintic, în 10 Maiu 1903.

Toma Teodor. Cornel Vêrvă. Ioan Buta. Tânase Moldovan. Ștefan Vêrvă.

Concurs

la stațiune cantor-învățătorească.

Cu terminul 1 Sept. a. c. st. n. se es-crie prin aceasta concurs la stațiunea cantor-învățătorească Sărăuad, comit. Sălagiu, asecu-tându-se următorul salar anual absolut sigur:

1) Cvtartir liber foarte confortabil și elegant ce se compune din 3 odăi de locuit, 1 cameră, 1 culină, 1 antișambră, ambit, fântână, grajd, grânăraș, colniță, cotete, îngrădituri noue și grădină de 700 □; sala de învățământ de mărimea 10+7+4 m., luminată prin 6 ferestri de 200+95 cm, deplin și cu pricepere mobi-lată este padimentată, asemenea și odăile de locuit

2) leașă bănească: 500 cor.; 3) folosul în natură alor 15 jug cat arător și fenaț, estimat la 200 cor.; 4) lemne și pășiune, 16 cor.; 5) ștolare; 84 cor — Total: 800 cor.

La concurs se admit numai indivizi cva-lificați și preparanți absolvenți; concurenții sânt datori a se presenta personal în cutare Duminecă ori sərbătoare și a face probă de cant concura pot numai indivizi gr. cat. ro-mâni; stațiunea este de a se ocupa în 15 Septemvrie, alesul va fi dator cel puțin trei ani să stea în stațiune Cântăreții buni vor fi preferiți.

Sărăuadul este loc frumos și văzut 3 chlm. aproape de oraș și de calea ferată.

Pețițiunile îndreptate către senatul școl. gr. din Sărăuad sânt a se adresa subscribului.

Sărăuad, 10 Iulie, 1903.

(T.-Szarvad, p. u. Tasnad).

66 1-1

Georgiu Stanciu,

preot gr.-cat preș. sen. școl.

P. T.

Am onoare a face cunoscut, că subscribul am preluat prin cum-părare, fără activa și pasiva

tipografia și librăria

aflătoare până acum sub firma „Tipografia, societate pe acții“ Sibiu, strada Poplăcii nr. 15 și o voi conduce mai departe sub firma îm-protocolată la tribunal: „Tipografia Iosif Marschall“.

Rog onoratul public, ca luând notiță despre aceasta, încrederea ce a avut-o față de aceasta întreprindere se o estindă și asupra mea.

Cu deosebită stimă

Iosif Marschall.

Deschidere de restaurant.

Subscribul cu stimă îmi permit a atrage atențiunea preonora-tului public român din loc și jur asupra

restaurantului Habermann (Bierhalle)

pe care l-am luat sub conducerea mea, începând cu ziua de 16 Iulie c. și unde onoratul public va fi servit cu cea mai bună bere de Habermann cu mâncări ieftine și bine pregătite, cum și cu vinuri vechi curate.

Serviciul prompt și ieftin va mulțumi pe deplin pe onora-tul public.

Recomandându-mă binevoitorului sprigin al onor. public sânt

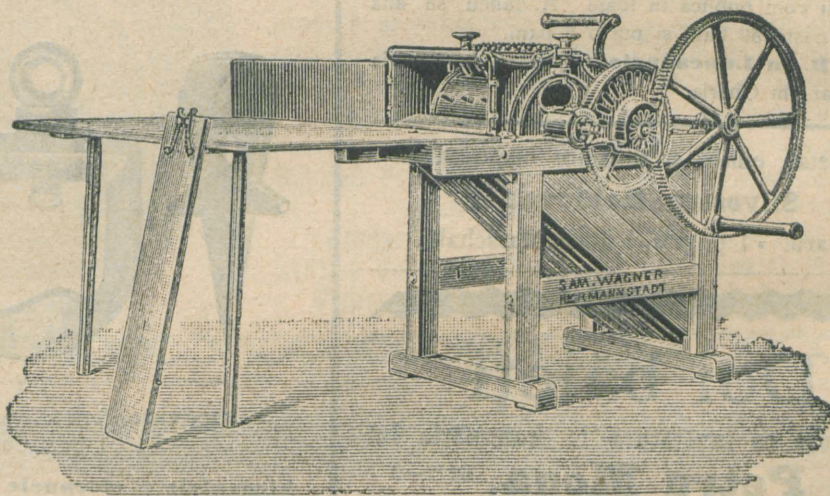
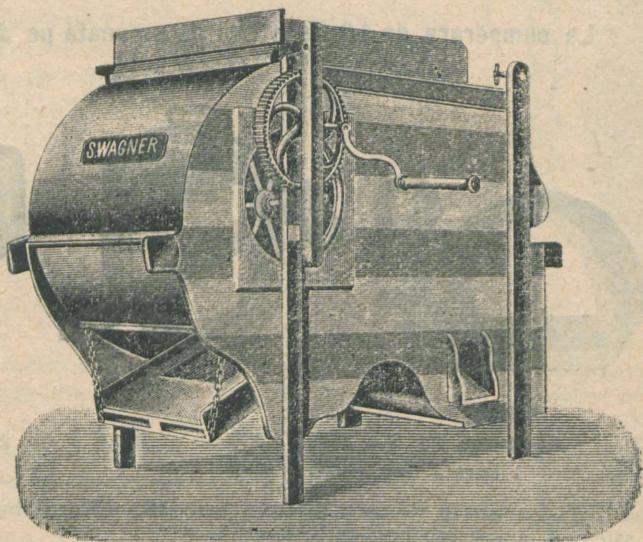
Cu distinsă stimă

Iosif Barbu,
restaurateur.

69 1-3

SAM. WAGNER

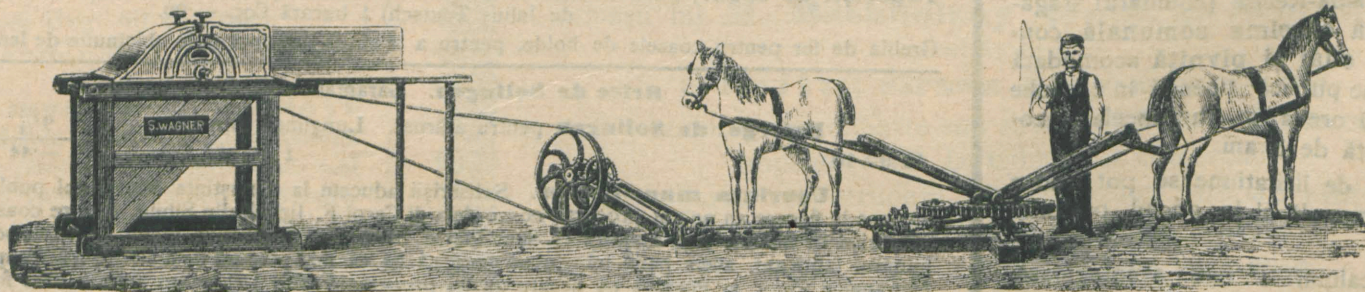
prima turnătorie de fer fabrică de mașini și unelte agricole, atelier de mori și prăvălie de fer
Sibiu, Piața de fân nr. 1.

57 4-7

Cele mai bune și mai escelente

Mașini de treerat grâu cu mâna și cu manej, Mori de vânturat (Ciure) Trioruri, Greble de adunat fânul, sfărmașor de cucuruz precum și toate altele mașini și unelte economice se liferează cu prețurile cele mai ieftine și pe lângă cele mai avantajoase condițiuni de plată.

Cataloage la cerere gratis și franco.